# ZAKON O SREDNjOJ ŠKOLI ("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 9/2017)

## ZAKON O SREDNjOJ ŠKOLI

**("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 9/2017)**

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Predmet Zakona)

(1) Ovim Zakonom uređuje se obavljanje djelatnosti srednjeg obrazovanja i odgoja, osnivanje, organizacija i finansiranje srednje škole, prava i obaveze učenika, roditelja/staratelja, upravljanje i rukovođenje u srednjoj školi, rad stručnih organa u srednjoj školi, status nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika u srednjoj školi, pedagoško-stručni nadzor i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti srednjeg obrazovanja i odgoja i djelatnost domova učenika na području Zeničko-dobojskog kantona.

(2) Odredbe ovog Zakona primjenjivat će se i na srednje škole koje su od posebnog javnog interesa, ukoliko to posebnim zakonom nije drugačije regulisano.

Član 2

(Upotreba rodnoosjetljivog jezika)

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

Član 3

(Značenje pojedinih izraza)

(1) Definicije koje se koriste u ovom Zakonu, imaju sljedeće značenje:

a) Srednja škola je ustanova u kojoj se vrši srednje obrazovanje i odgoj učenika/polaznika koji su završili osnovnu školu.

b) Dom učenika je ustanova koja obezbjeđuje učenicima smještaj, ishranu, odgojno-obrazovni rad, staranje o zdravlju, kulturno-zabavne i sportsko-rekreativne aktivnosti.

c) Registar srednjih škola i domova učenika je dokument u koji se upisuju podaci o srednjim školama i domovima učenika koje ispunjavaju uslove za obavljanje djelatnosti srednjeg obrazovanja i odgoja, koji vodi Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko- dobojskog kantona.

d) Učenik srednje škole je subjekt u obrazovno- odgoj nom procesu u svim njegovim etapama od planiranja, preko realizacije do vrednovanja koji na dan upisa nije stariji od 18 godina.

e) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama su učenici koji otežano prate nastavni proces usljed prisutnog invaliditeta ili poteškoće, kao i nadareni učenici, (uzroci su tjelesna, senzorna ili intelektualna ometenost, poremećaji u ponašanju, teška hronična oboljenja, emocionalni poremećaji, poremećaji govorno-jezičke komunikacije, kombinovane smetnje, dugotrajne bolesti i mogu biti stalni i prolazni).

f) Vijeće učenika sačinjavaju demokratski odabrani predstavnici odjeljenjskih zajednica (odjeljenja) koji udruženo djeluju u srednjoj školi na polju ostvarivanja neposredne saradnje sa organima škole, lokalnom i širom društvenom zajednicom, domaćim i stranim vladinim i nevladinim organizacijama, a sve u cilju unapređenja djelotvornosti rada škole.

g) Roditelji-staratelji-usvojitelji (u daljem tekstu: roditelji) su osnovni odgajatelji svoje djece i obavezni su svojoj djeci osigurati redovno pohađanje odabrane srednje škole.

h) Vijeće roditelja sačinjavaju demokratski odabrani predstavnici roditelja ispred svakog odjeljenja koji udruženo djeluju u srednjoj

školi na polju ostvarivanja neposredne saradnje sa organima škole, lokalnom i širom društvenom zajednicom, domaćim i stranim vladinim i nevladinim organizacijama, a sve u cilju unapređenja djelotvornosti rada škole.

i) Nastavnik je lice kvalifikovano za izvođenje nastave, odnosno za obrazovno-odgojni rad sa djecom, mladima i odraslima koji treba imati široko opće obrazovanje, poznavati psihološko-pedagoške i didaktičko-metodičke osnove nastave i odgoja, te imati ljudske kvalitete za nastavničku profesiju.

j) Stručni saradnik je lice kvalifikovano za obavljanje pedagoških, psiholoških, pedagoško-psiholoških i drugih poslova u srednjoj školi.

k) Saradnik je kvalifikovano lice angažovano u obrazovno-odgojnom radu pod stručnim nadzorom nastavnika.

l) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u srednjoj školi na poslovima i radnim zadacima nastavnika ili stručnog saradnika radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.

m) Volonter je lice sa poslovnom sposobnošću ili umanjenom poslovnom sposobnošću koje volontira i koje se kao takvo može angažovati u srednjoj školi, (volonterski rad) u skladu sa zakonom.

n) Nastavničko vijeće je stručni organ u srednjoj školi, a sačinjavaju ga svi nastavnici i stručni saradnici kojim rukovodi direktor srednje škole.

o) Razredno vijeće je stručni organ u srednjoj školi i sačinjavaju ga nastavnici koji realizuju nastavu u istom razredu, a u srednjoj školi formira se onoliko razrednih vijeća koliko je razreda, kojim rukovode razrednici.

p) Stručni aktiv je stručni organ u srednjoj školi, a sačinjavaju ga nastavnici određene oblasti ili srodnih nastavnih oblasti, kojim rukovodi predsjednik stručnog aktiva.

r) Razrednik je stručni voditelj odjeljenja.

s) Direktor je organ rukovođenja u srednjoj školi i domu učenika.

t) Školski odbor je organ upravljanja u srednjoj školi.

u) Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. augusta naredne godine.

v) Nastavna godina traje 35 nastavnih sedmica, odnosno 30 nastavnih sedmica za učenike završnih razreda i u pravilu počinje prvog radnog dana u mjesecu septembru.

z) Pedagoški standardi i Normativi školskog prostora su podzakonski akti kojim se utvrđuju zajednički kriteriji za: veličinu škole i školski prostor; broj učenika u odjeljenju i odgojnoj grupi; broj i strukturu nastavnog kadra, normu časova i obim rada u okviru 40-časovne radne sedmice, broj i strukturu stručnih saradnika i saradnika; broj rukovodnog osoblja; broj administrativno- finansijskog osoblja; broj pomoćnog i tehničkog osoblja; vannastavne aktivnosti; društvenu i kulturnu djelatnost škole; učenički standard, te normativi školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i pomagala za srednju školu.

aa) Godišnji program rada škole je dokument koji sadrži cjelokupni plan i program rada srednje škole za jednu školsku godinu.

ab) Nastavni plan i program je dokument na osnovu kojeg se ostvaruje obrazovno-odgojni rad u srednjoj školi, kojim se utvrđuju ciljevi, zadaci, sadržaji, oblici i postupci -obrazovno-odgojnog rada, izvođenje općeobrazovne, stručno-teoretske i praktične nastave u pojedinim razredima, ili drugim oblicima nastave, a koji donosi Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.

ac) Modularni nastavni planovi i programi su nastavni planovi i programi razvijeni na osnovu reformskih programa srednjeg stručnog obrazovanja primjenom modularne metodologije.

ad) Modul je zaokružena cjelina, nezavisni, ali koherentni i samostojeći skup ishoda učenja, u sklopu šireg predmeta ili sam, sa jasno definisanim sadržajem i unaprijed određenom metodologijom i standardima ocjenjivanja.

ae) Nastava je institucionalno organizovani i vaninsti- tucionalni stvaralački napor u savladavanju propisanih nastavnih sadržaja i sticanja znanja, sposobnosti, navika, vještina i osposobljavanje za dalji permanentni rad s ciljem da se razvije kritička, slobodna,

autonomna, stvaralačka, humana, obrazovana, multikulturna, multietična i multikonfesionalna ličnost učenika, otvorena za sve sadašnje i buduće progresivne promjene u sebi i društvu (sredini) u kojem se nalazi.

af) Vannastavne aktivnosti su jedan od ostalih oblika neposrednog obrazovno-odgojnog rada, a odnose se na aktivnosti učenika koje se organizuju radi produbljivanja i razvijanja njihovih stvaralačkih sposobnosti, sticanja pozitivnih navika i vještina u slobodnom vremenu.

ag) Ocjenjivanje je postupak vrednovanja svih relevantnih činjenica o postignućima učenika tokom praćenja, provjeravanja i ispitivanja, a izražava se brojčanom ocjenom.

ah) Odgojno-disciplinske mjere u srednjoj školi su mjere koje se izriču učeniku koji se neprimjereno odnosi prema učenju, nastavnicima, drugim učenicima, vannastavnim aktivnostima, te školskoj imovini.

ai) Pedagoško-stručni nadzor je postupak nadzora nad organizacijom, izvođenjem nastave i drugim oblicima obrazovno-odgojnog rada, radom nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u svim srednjim školama radi kontinuiranog unapređivanja obrazovno-odgojnog rada.

aj) Inkluzivno obrazovanje se odnosi na praksu uključivanja svih učenika bez obzira na njihove razlike u odgovarajuće srednje škole, u skladu sa njihovim individualnim potrebama i mogućnostima.

ak) Mentor je iskusan nastavnik/stručni saradnik koji interaktivnim radom, praćenjem i pružanjem podrške nastavniku početniku/stručnom saradniku početniku, pomaže prilikom sticanja iskustva u realizaciji obrazovno-odgojnog procesa.

Član 4

(Tip srednje škole)

(1) Srednja škola je ustanova u kojoj se vrši srednje obrazovanje i odgoj učenika koji su završili osnovnu školu.

(2) Srednje škole su:

a) gimnazija, u kojoj se, pored općeobrazovnih programa, ostvaruju i posebni programi iz odgovarajućih oblasti;

b) srednja umjetnička škola, u kojoj se, pored odgovarajućeg općeobrazovnog programa, ostvaruje i program iz oblasti muzike, likovne i baletske umjetnosti (u daljem tekstu: umjetnička škola);

c) srednja tehnička i srodna škola, u kojoj se, pored odgovarajućeg općeobrazovnog programa, ostvaruje stručni program za IV stepen stručnog zvanja odgovarajuće struke (u daljem tekstu: tehnička i srodna škola);

d) srednja stručna škola, u kojoj se ostvaruju, pored općeobrazovnog i stručni programi za III stepen stručne spreme, te stiču zanimanja odgovarajuće struke (u daljem tekstu: stručna škola);

e) mješovita srednja škola, u kojoj se mogu ostvariti programi gimnazije, tehničke i srodnih škola i stručnih škola;

f) srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju, u kojoj se ostvaruju stručni, posebno prilagođeni programi za obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju i u kojoj se obrazuju učenici za polukvalifikovana zanimanja.

g) srednja vjerska škola, u kojoj se, pored odgovarajućeg općeobrazovnog programa, ostvaruje i poseban program za obrazovanje vjerskih službenika.

(3) Srednja škola ima svojstvo pravnog lica.

Član 5

(Pojam srednjeg stručnog obrazovanja i obuke)

(1) Srednje stručno obrazovanje i obuka predstavljaju integralni dio obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini koje osigurava sticanje vještina i znanja iz određenih zanimanja i osnovu kontinuirane obuke s ciljem aktivnog uključivanja u proces rada ili nastavka daljnjeg obrazovanja, a podrazumijeva različite vrste i oblike odgoja i obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja kroz početno kontinuirano, redovno ili obrazovanje odraslih i obavljanje prakse, a obuhvata i stručnu obuku učenika i odraslih lica.

(2) Škole srednjeg stručnog obrazovanja i obuke se organizuju kao: srednja tehnička i stručna škola, umjetnička škola, škola posebne namjene i druge vrste škola koje ispunjavaju uslove za obavljanje djelatnosti obrazovanja propisane ovim zakonom (u daljem tekstu: srednja stručna škola).

Član 6

(Klasifikacija zanimanja srednjeg stručnog obrazovanja i obuke)

(1) Klasifikacija zanimanja za srednje stručno obrazovanje i obuke je akt kojim se utvrđuje porodica zanimanja, dužina školovanja, nivo i oblik obrazovanja i tip škole.

(2) Klasifikacija se, prema potrebi, struktuira i revidira u skladu s kretanjem na tržištu rada i usaglašava s evropskom praksom i evropskim kvalifikacijskim okvirom za cjeloživotno učenje.

(3) Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, (u daljem tekstu: Agencija za obrazovanje), inicira i predlaže Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) struktuiranje i revidiranje klasifikacije zanimanja.

Član 7

(Poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda)

(1) Škola ima odgovornost da, u vlastitoj i u sredini u kojoj djeluje, doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.

(2) U školi ne smije postojati bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja ili degradiranja i drugih negativnih pojava štetnih po zdravlje, uključujući i štetu izazvanu pušenjem ili upotrebom drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava u školskim prostorima.

(3) Prava učenika koja se odnose na obrazovanje, ispravna briga za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti, u školama i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad

svim drugim pravima, a u slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu učenika.

(4) Prava učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, koja mogu imati invaliditet, poteškoću ili biti u nepovoljnom položaju, poštivat će se u najvećoj mjeri prije svega ispravnim izborom zanimanja/zvanja.

(5) Nastava u srednjoj školi se izvodi na jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski, hrvatski i srpski.

(6) Jezik i kultura nacionalnih manjina koje žive u Bosni i i Hercegovini poštivat će se u najvećoj mjeri u kojoj je to izvodljivo, u skladu s Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina.

(7) U zavisnosti od potreba učenika u upotrebi je i znakovni jezik.

(8) Ministarstvo će ustanoviti Nastavni plan i program koji će odgovarati potrebama date nacionalne manjine, a koji uključuje jezik, književnost, historiju i kulturu te manjine.

(9) Škola će unapređivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.

(10) Učenik će pohađati nastavu vjeronauke/a samo ako je u skladu s njegovim ubjeđenjem i ubjeđenjem njegovih roditelja.

(11) Škola ne može preduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.

(12) Za učenike koji ne žele pohađati vjeronauk/u organizuje se nastava iz alternativnog predmeta.

Član 8

(Zabrana djelovanja političkih stranaka i njihovih podmladaka)

(1) U školi je zabranjeno djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka, (kao što su: održavanje različitih političkih skupova, tribina i/ili bilo kakvih promocija političkih stranaka odnosno njihovih programa i kandidata).

(2) Za vrijeme trajanja povjerenog mandata, imenovanim direktorima i pomoćnicima direktora, zabranjuje se svaki oblik političkog angažovanja u tijelima i organima političkih stranaka.

Član 9

(Programi stručnog obrazovanja)

(1) Programi za polukvalifikovane ili pomoćne radnike mogu se realizovati u stručnoj školi nakon završene osnovne škole.

(2) U stručnoj školi mogu se realizovati i odgovarajući programi stručnog obrazovanja I i II stepena stručne spreme, odnosno stručno osposobljavanje putem kurseva.

(3) Sticanjem obrazovanja iz prethodnog stava ne stiče se srednja stručna sprema.

(4) Programi i uslovi obrazovanja i osposobljavanja iz prvog stava utvrđuju se nastavnim planovima i programima koje donosi Ministarstvo na prijedlog škole.

Član 10

(Programi dopunskog i stručnog usavršavanja polaznika)

(1) U srednjoj školi, pored realizacije programa općeobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, iz člana 9. ovog Zakona, mogu se realizovati i programi dopunskog obrazovanja i stručnog usavršavanja polaznika.

(2) Način realizacije programa dopunskog obrazovanja i stručnog usavršavanja polaznika utvrđuje se Pravilnikom o dopunskom obrazovanju i stručnom usavršavanju koji donosi Ministarstvo na prijedlog škole.

Član 11

(Jezici i pisma na kojima se organizuje nastava)

(1) Nastava u srednjoj školi se izvodi na jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski, hrvatski i srpski, uz ravnopravnu upotrebu oba pisma (latinice i ćirilice).

(2) Dio nastavnih predmeta i sadržaja, utvrđenih Nastavnim planom i programom, može se osim na jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika, uz prethodno odobrenje Ministarstva.

(3) Ne može se vršiti diskriminacija nastavnika ili drugog uposlenog pri izboru, uslovima zapošljavanja, napredovanju ili bilo kojoj drugoj odluci vezanoj za tu osobu, niti diskriminacija učenika škole, na temelju toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koristi bilo koji od zvaničnih jezika iz prethodnog stava.

(4) Kada u srednjoj školi ima značajniji broj učenika pripadnika jedne nacionalne manjine, koji žele pohađati nastavu iz svog maternjeg jezika, za njih se u školi organizira i nastava maternjeg jezika u skladu sa Zakonom.

(5) Nastavnik koji izvodi nastavu iz maternjeg jezika učenika pripadnika nacionalne manjine, treba da ima znanje datog jezika kojim se osigurava da ga može predavati uz odgovarajući standard.

(6) U srednjoj školi, u kojoj se obrazuju učenici samo jedne nacionalne manjine, cjelokupna nastava izvodi se na jeziku te nacionalne manjine, uz obavezno savladavanje nastave jednog od jezika iz člana 7., stav (5), ovog Zakona.

Član 12

(Sticanje srednjeg obrazovanja i odgoja)

(1) Državljani Bosne i Hercegovine imaju pravo da stiču srednje obrazovanje i odgoj u školama Zeničko- dobojskog kantona, (u daljem tekstu: Kanton), po odredbama ovog zakona.

(2) Učenici koji nemaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, za vrijeme školovanja u Bosni i Hercegovini, moraju imati regulisan boravišni status u Bosni i Hercegovini u skladu sa odredbama Zakona o strancima, ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 88/15).

(3) Strani državljani i lica bez državljanstva imaju pravo da stiču srednje obrazovanje i odgoj u školama na području Kantona, po odredbama ovog zakona, u skladu sa konvencijama i ugovorima koje

je država Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama ili međunarodnim organizacijama.

Član 13

(Značaj srednjeg obrazovanja i odgoja)

(1) Srednje obrazovanje i odgoj je djelatnost od posebnog društvenog značaja.

(2) Razvoj djelatnosti srednjeg obrazovanja i odgoja utvrđuje se dugoročnim planom koji donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona), uz prethodno pribavljena mišljenja općinskih/gradskog vijeća.

(3) Planom iz prethodnog stava naročito se utvrđuje potreba društva, obim i vrsta srednjeg obrazovanja i odgoja za određeni period u Kantonu.

DIO DRUGI - OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA SREDNJE ŠKOLE

Član 14

(Osnivanje srednje škole)

(1) Srednju školu može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice u svim oblicima svojine, u skladu sa ovim Zakonom i dugoročnim planom iz člana 13. stav (2) ovog Zakona, a srednju vjersku školu može osnovati vjerska zajednica.

(2) Srednju školu kao javnu ustanovu u državnoj svojini osniva Skupština Kantona uz prethodno pribavljeno mišljenje općinskog/gradskog vijeća.

(3) Privatna škola može početi sa radom po dobivanju saglasnosti Ministarstva za primjenu Nastavnog plana i programa, kada, u skladu s važećim propisima, osigura i druge standarde i uslove koji garantuju da će učenici dobiti odgovarajuće obrazovanje, njegu i sigurnost u skladu sa specifičnostima datih privatnih škola u koje spadaju i vjerske škole.

(4) Samo međunarodne privatne škole mogu imati nastavne planove i programe koji u potpunosti ne pokrivaju zajednička jezgra nastavnih planova i programa.

(5) Privatne škole, kao i javne ustanove, ne mogu se osnovati u svrhu promovisanja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i drugih predrasuda, niti svoje funkcije smiju vršiti na način protivan zakonu, odnosno na način kojim se navedene predrasude promovišu.

(6) Za osnivanje privatne srednje škole potrebno je dostaviti dokaz o osiguranju sredstava za finansiranje škole, kao i bezuslovnu bankovnu garanciju na ime osiguranja finansijskih sredstava za omogućavanje nesmetanog nastavka započetog srednjeg obrazovanja za učenike u slučaju statusnih promjena ili prestanka rada te škole.

(7) Aktom o osnivanju srednje škole utvrđuje se naziv, njen djelokrug u skladu sa nastavnim planovima i programima koje donosi ili odobrava Ministarstvo i uređuju druga pitanja od značaja za rad srednje škole.

(8) Prava i obaveze osnivača i srednje škole utvrđuju se ugovorom, u skladu sa aktom o osnivanju.

(9) Ako je osnivač srednje škole Skupština Kantona, obaveze iz prethodnog stava ovog člana u ime Skupštine, vrši Vlada Kantona.

Član 15

(Pedagoški standardi i finansiranje rada srednje škole)

(1) Srednje škole se osnivaju i rade u skladu sa Pedagoškim standardima za srednje škole (u daljem tekstu: Pedagoški standardi) i Normativima školskog prostora, opreme i nastavnih sredstava za srednje škole (u daljem tekstu: Normativi).

(2) Ukoliko srednja škola nije u državnoj svojini, njeno sufinansiranje može preuzeti Kanton ukoliko Skupština Kantona utvrdi javni interes.

(3) Pedagoške standarde i Normative, iz stava (1) ovog člana, donosi Ministarstvo, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

(4) Osnivač srednje škole obezbjeđuje sredstva potrebna za osnivanje i rad srednje škole u skladu sa Pedagoškim standardima i Normativima.

Član 16

(Elaborat o osnivanju srednje škole)

(1) Prije donošenja akta o osnivanju srednje škole kao javne ili privatne ustanove, osnivač usvaja elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja srednje škole (u daljem tekstu: Elaborat), uz prethodno mišljenje Ministarstva.

(2) Elaborat obavezno sadrži: potrebe društva za obrazovanjem određenih kadrova, osigurana sredstva za finansiranje rada i bankovnu garanciju iz člana 14., stav (6), dužinu trajanja obrazovanja, profil i stepen stručne spreme koji se stiču po završetku obrazovanja, opće i posebne uslove po Pedagoškim standardima i Normativima i sredstva potrebna za ispunjavanje uslova rada srednje škole.

Član 17

(Formiranje komisije za osnivanje srednje škole)

(1) Osnivač je dužan da prilikom osnivanja srednje škole formira komisiju koja će, u skladu sa ovim Zakonom, izvršiti pripreme za početak rada i izvršiti izbor prvih nastavnika škole.

(2) Ako je osnivač srednje škole Skupština Kantona, komisiju iz stava (1) ovog člana formira Vlada Kantona.

Član 18

(Uslovi za osnivanje srednje škole)

Srednja škola se može osnovati ako ima:

a) dovoljan broj odjeljenja u skladu sa Pedagoškim standardima, izuzev škole u privatnoj svojini;

b) odgovarajući stručni nastavni kadar u skladu sa nastavnim planovima i programima;

c) obezbjeđena sredstva za ostvarivanje odgovarajućeg nastavnog plana i programa;

d) školske prostorije, opremu i nastavna sredstva, u skladu sa odgovarajućim normativima;

e) broj učenika u odjeljenjima i grupama stručnih zvanja i zanimanja, u okviru kojih se ostvaruje obrazovanje i odgoj u srednjoj školi, utvrđuje se Pedagoškim standardima;

f) srednja škola u privatnoj svojini može raditi i sa manjim brojem učenika u odjeljenju u odnosu na utvrđeni broj u Pedagoškim standardima ako je to u interesu osnivača.

Član 19

(Početak rada, upis u registar srednjih škola i domova učenika i brisanje srednje škole iz Registra)

(1) Srednja škola i dom učenika može početi sa radom kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uslovi shodno odredbama ovog Zakona.

(2) Novoosnovana srednja škola i dom učenika počinje sa radom početkom školske godine.

(3) Uvođenje novog nastavnog plana i programa, odnosno proširivanje djelatnosti ili promjena obrazovanja i odgoja u okviru rada srednje škole zahtijeva utvrđivanje uslova rada, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(4) Srednja škola i dom učenika koji ispunjavaju uslove za rad upisuju se u Registar srednjih škola (u daljem tekstu: Registar), koji vodi Ministarstvo.

(5) Srednja škola i dom učenika upisuju se u nadležni sudski registar i danom upisa stiču svojstvo pravnog lica.

(6) Škola i dom učenika koji su upisani u Registar izdaju svjedodžbu i druge javne isprave o završetku obrazovanja, odnosno pojedinih razreda i oblika obrazovanja.

(7) Srednja škola i dom učenika brišu se iz Registra kada prestanu da ispunjavaju uslove propisane ovim Zakonom.

(8) Spisak statusnih promjena verifikovanih srednjih škola i domova učenika objavljuje se u Službenim novinama Kantona, najkasnije do početka drugog polugodišta tekuće školske godine.

(9) Postupak utvrđivanja uslova, sadržaja i načina vođenja Registra bliže se reguliše propisom koje donosi Ministarstvo.

Član 20

(Statusne promjene srednje škole)

(1) Srednja škola može vršiti statusne promjene uz prethodnu saglasnost Ministarstva u skladu sa Pravilnikom o upisu u Registar srednjih škola i domova učenika.

(2) Statusne promjene se odnose na promjenu: osnivača škole, adrese škole, naziva škole i djelatnosti škole.

(3) Statusne promjene srednje škole, koje se odnose na obrazovno-odgojni rad, važe od početka naredne školske godine.

(4) Statusne promjene srednje škole nemaju uticaja na tekuće mandate organa upravljanja i organa rukovođenja u školi.

(5) Ukoliko je osnivač srednje škole Skupština Kantona, prava i obaveze osnivača iz stava (3) ovog člana, vrši Vlada Kantona.

Član 21

(Udruživanje srednjih škola)

(1) Radi međusobne saradnje u ostvarivanju zajedničkih interesa i pružanja pomoći razvoju oblika obrazovno- odgojnog rada, srednje škole se mogu udruživati u jednu ili više zajednica srednjih škola, s tim da svaka srednja škola zadržava svojstvo pravnog lica.

(2) Srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju može svoj rad organizovati u okviru zajednice srednjih škola, sastavljenog od različitih nivoa obrazovanja u svojstvu jednog pravnog lica.

(3) Obrazovno-odgojni rad i stručni nadzor nad radom zajednice srednjih škola obavlja se u skladu s odgovarajućim nastavnim planovima i programima za svaki nivo obrazovanja koji je u sastavu zajednice srednjih škola.

(4) Srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju može da predstavlja resursni centar za pomoć i podršku inkluzivnom obrazovanju učenika sa posebnim obrazovnim potrebama u ostalim srednjim školama, na osnovu odluke Ministarstva.

(5) Prava, obaveze i međusobni odnosi srednjih škola, udruženih u zajednicu srednjih škola, utvrđuju se ugovorom.

(6) Zajednica srednjih škola ima pravila kojim se regulišu poslovi, zadaci i rad zajednice srednjih škola.

(7) Na Pravila zajednice srednjih škola saglasnost daje Ministarstvo.

Član 22

(Zajednice srednjih škola)

(1) Zajednice srednjih škola se formiraju isključivo s ciljem uspostavljanja funkcionalne mreže srednjih škola, profesionalne saradnje, razmjene stručnih i stečenih iskustava u pogledu dogovora o nastavnim metodama, kao i svim ostalim aktivnostima koje su vezane za unapređenje nastavnog procesa, odnosno cjelovitog obrazovno-odgojnog rada škola udruženih u Zajednicu.

(2) Zajednica može imati svojstvo pravnog lica uz uslov da škole daju svoju saglasnost na Statut zajednice kojim bliže regulišu način rada, sjedište, prava i obaveze, radno-pravni status radnika, organe upravljanja i rukovođenja, kao i sva druga prateća pitanja vezana za funkcionisanje zajednice kao posebnog pravnog lica.

(3) Srednje škole koje formiraju zajednicu svoja međusobna prava regulišu ugovorom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 23

(Tripartitno savjetodavno vijeće)

(1) Ministarstvo će osigurati da se potrebe i zahtjevi tržišta rada usaglašavaju sa potrebom osnivanja i organizacije institucija za stručno obrazovanje.

(2) Da bi se osigurale veze između srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i tržišta rada na nivou Kantona, osnovat će se tripartitno savjetodavno vijeće koje ima savjetodavnu ulogu, a koje sačinjavaju ovlašteni predstavnici poslodavaca u okviru Privredne komore Zeničko-dobojskog kantona, Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine - Kantonalni odbor Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Sindikat) i Ministarstva.

Član 24

(Rad srednje škole)

(1) Rad srednje škole je javan.

(2) Srednja škola kao javna ustanova u državnoj svojini ima svoj pečat sa grbom Kantona.

(3) Srednja škola u privatnoj svojini utvrdit će oblik, veličinu i sadržaj pečata pravilima škole, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Član 25

(Prestanak rada srednje škole)

(1) Srednja škola prestaje sa radom ako ne ispunjava uslove i zadatke radi kojih je osnovana ili ako ne postoji potreba za njenim radom.

(2) Kada Ministarstvo utvrdi da srednja škola ne ispunjava uslove koji su propisani ovim Zakonom, odredit će rok u kojem se moraju otkloniti utvrđeni nedostaci.

(3) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni, Ministarstvo će predložiti osnivaču prestanak rada škole.

(4) Ako osnivač ne donese akt o prestanku rada srednje škole u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga o prestanku rada, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku rada srednje škole i provodi postupak brisanja škole iz Registra.

(5) U slučaju prestanka rada srednje škole, osnivač je dužan da zatečenim učenicima omogući nastavak i završetak obrazovanja u toj školskoj godini.

(6) Aktom o prestanku rada škole odredit će se rok prestanka rada koji ne može biti prije završetka školske godine.

(7) Prestanak rada srednje škole objavljuje se u Službenim novinama Kantona.

(8) Ukoliko je osnivač srednje škole Skupština Kantona, prava i obaveze osnivača iz stavova (2), (3) i (4) ovoga člana, vrši Vlada Kantona.

Član 26

(Primjena općih propisa u srednjim školama)

Na osnivanje, rad i prestanak rada srednje škole primjenjuju se opći propisi o ustanovama ukoliko ovim Zakonom nije drugačije

propisano.

## DIO TREĆI - OBRAZOVNO-ODGOJNI RAD SREDNJE ŠKOLE

### POGLAVLJE I. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 27

(Obrazovanje učenika u srednjim školama)

U srednjoj školi se obrazuju:

a) učenici koji su završili osnovnu školu;

b) lica koja žele da se obrazuju, stručno usavršavaju i dopunski obrazuju putem raznih oblika obrazovanja.

Član 28

(Obrazovanje odraslih u srednjim školama)

(1) Srednja škola može organizovati obuku odraslih u okviru svoje registrovane djelatnosti uz saglasnost Ministarstva, a u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 5/14), (u daljem tekstu: Zakon o obrazovanju odraslih).

(2) Uz odobrenje Ministarstva, srednje škole mogu razvijati nove organizacione oblike i primjenjivati nove pristupe u sadržaju i metodu stručnog obrazovanja s ciljem uvođenja korisnih promjena u sistem srednjeg obrazovanja i obuke.

(3) Nastavne planove i programe za obrazovanje i obuku odraslih odobrava Ministarstvo.

(4) Prijedlog nastavnog plana i programa može da donese škola uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(5) Polaznicima obuke za odrasle naplaćuje se naknada za obuku, a visinu naknade utvrđuje i donosi školski odbor uz saglasnost Ministarstva.

Član 29

(Ostvarivanje općih ciljeva srednjeg obrazovanja)

Nastavni plan i program koji donosi Ministarstvo će u Kantonu osigurati i garantovati ostvarivanje općih ciljeva obrazovanja

utvrđenih u članu 3. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj:18/03), (u daljem tekstu: Okvirni zakon), kao i ciljeva utvrđenih članom 3. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 63/08), (u daljem tekstu: Okvirni zakon o srednjem stručnom obrazovanju).

Član 30

(Nastavni planovi i programi za srednje škole)

(1) Nastavnim planom i programom za svaku vrstu srednje škole utvrđuje se, u zavisnosti od vrste obrazovanja, odnos općeobrazovnog, stručno-teoretskog i praktičnog dijela programa.

(2) Nastavnim planom i programom za srednje stručno obrazovanje posebno se utvrđuje svrha, ciljevi i zadaci programa, nastavni predmeti i sadržaji, trajanje i osnovni oblici izvođenja programa, godišnji i sedmični broj sati nastave, praktične obuke, broj sati za svaki predmet, profil i stručna sprema nastavnika, didaktički i drugi uslovi za izvođenje nastavnog plana i programa.

(3) Nastavnim planom i programom utvrđuje se i fond nastavnih sati i odgovarajući programski sadržaj dodatnog obrazovanja za nadarene učenike.

Član 31

(Sadržaji nastavnih planova i programa)

(1) Sastavni dio Nastavnog plana i programa srednjeg obrazovanja i odgoja za svaku vrstu škole, grupu nastavnih predmeta, odnosno predmet, čine i specifični sadržaji, čiji obim ne može biti veći od 25% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program.

(2) Sadržaje iz prethodnog stava utvrđuje osnivač srednje škole, uz prethodno pribavljeno mišljenje Pedagoškog zavoda i saglasnost Ministarstva.

(3) Ukoliko je osnivač srednje škole Skupština Kantona, prava i obaveze osnivača iz stava (1) ovog člana vrši Vlada Kantona.

(4) Izuzetno, u vjerskim i privatnim školama sadržaji specifičnih predmeta iz stava (1) ovog člana mogu biti i veći od 25% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program, ali ne veći od 35%.

Član 32

(Odobravanje i donošenje nastavnih planova i programa za srednje stručno obrazovanje i obuku)

(1) Nastavni plan i program za srednje stručno obrazovanje i obuku sastoji se od zajedničkog jezgra sastavljenog u skladu sa Okvirnim zakonom i Okvirnim zakonom o srednjem stručnom obrazovanju i obuci, planova i programa za stručne predmete i dijela nastavnog plana i programa koji se osmišljavaju u školama.

(2) Prilikom osmišljavanja nastavnog plana i programa uzimaju se u obzir potrebe lokalnog tržišta rada.

(3) Dio Nastavnog plana i programa za srednje stručno obrazovanje i obuku koji se izrađuje u školama ne može obuhvatiti više od 30% sveukupnog nastavnog plana i programa.

(4) Dio Nastavnog plana i programa za svaki stručni predmet, na prijedlog stručnog aktiva, utvrđuje nastavničko vijeće škole, a odobrava Ministarstvo na osnovu mišljenja Pedagoškog zavoda.

(5) Nastavni plan i program iz stava (1) člana razvija se koliko god je to moguće primjenom modularne metodologije.

(6) Nastavni plan i program za srednje stručno obrazovanje i obuku, na prijedlog Pedagoškog zavoda, donosi Ministarstvo.

Član 33

(Zajednička jezgra nastavnih planova i programa)

(1) U svim javnim i privatnim školama u Kantonu uspostavit će se i primjenjivati zajednička jezgra nastavnih planova i programa.

(2) Zajednička jezgra nastavnih planova i programa sastoji se od nastavnih planova i programa sa što je moguće širom zajedničkom jezgrom za sve predmete srednjeg obrazovanja baziranim na ishodima učenja.

Član 34

(Realizovanje obrazovnih sadržaja prema zahtjevima tržišta rada)

(1) U skladu sa zahtjevima tržišta rada, Ministarstvo može utvrditi, za obavljanje manje složenih i jednostavnih poslova, obrazovanje i obuku kraće od tri godine, kao i vrstu stečene kvalifikacije prema postojećem srodnom zanimanju.

(2) U skladu sa Okvirnim zakonom i Okvirnim zakonom o srednjem stručnom obrazovanju škole uživaju autonomiju, što posebno podrazumijeva slobodu škole da izrađuje i realizuje obrazovne sadržaje prema zahtjevima lokalnog tržišta rada.

Član 35

(Donošenje i utvrđivanje nastavnog plana i programa)

(1) Prijedlog nastavnog plana i programa, utvrđuje Pedagoški zavod.

(2) Nastavni plan i program donosi Ministarstvo.

Član 36

(Školska godina)

(1) Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. avgusta naredne kalendarske godine.

(2) Nastava se ostvaruje po polugodištima i traje 37 radnih sedmica, s tim da nastavnici programske sadržaje planiraju i realizuju u okviru 35 nastavnih sedmica.

(3) Za škole koje rade po modularnom nastavnom planu i programu nastavnici programske sadržaje realizuju u okviru 34 nastavne sedmice, a preostalu sedmicu realizuju kao projekat sedmicu.

(4) Nastava u završnom razredu srednje škole traje 32 radne sedmice, s tim da se programski sadržaji realizuju u okviru 30 nastavnih sedmica.

(5) Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica koristi se za realizaciju posebnih programskih sadržaja, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnu i sportsku djelatnost škole, planiranih godišnjim programom rada i kalendarom u razrednoj knjizi.

(6) Na početku svakog polugodišta, nastava počinje intoniranjem himne Bosne i Hercegovine uz obavezno isticanje državnih simbola

Bosne i Hercegovine.

Član 37

(Nastava i vannastavne aktivnosti)

(1) Nastava u prvom polugodištu počinje u pravilu prvog radnog dana u septembru.

(2) Srednja škola organizuje nastavni proces, u pravilu, u petodnevnoj radnoj sedmici.

(3) Ukoliko se vannastavne aktivnosti, zbog ograničenja prostornih kapaciteta škole, ne mogu realizovati u petodnevnoj radnoj sedmici, iste se mogu realizovati jedne subote u mjesecu.

(4) Ukupno opterećenje učenika redovnom nastavom ne može iznositi više od 35 nastavnih sati sedmično, odnosno 7 nastavnih sati dnevno.

Član 38

(Nastavni sat)

(1) Nastavni sat općeobrazovne, stručno-teoretske i praktične nastave u srednjoj školi traje 45 minuta, a u srednjoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju 40 minuta.

(2) Trajanje nastavnog sata, način i uslovi za izvođenje praktične nastave koja se izvodi izvan škole (u privrednim društvima, ustanovama ili kod obrtnika), bit će regulisani posebnim pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 39

(Odmor za učenike u toku školske godine)

(1) Zimski odmor za učenike srednje škole traje tri sedmice, proljetni odmor jednu sedmicu, a ljetni odmor traje od završetka nastavne godine do početka nove školske godine.

(2) Zimski odmor koristi se nakon završetka prvog polugodišta, a proljetni odmor za učenike srednje škole u pravilu posljednjih pet radnih dana u mjesecu martu.

(3) Za vrijeme trajanja proljetnog raspusta, škola može organizovati određene vannastavne sadržaje na prethodno usaglašene prijedloge sa

vijećem roditelja i vijećem učenika, ukoliko se planiraju godišnjim programom rada škole.

(4) Završetak prvog polugodišta i trajanje zimskog odmora za učenike srednjih škola na području Kantona je, u pravilu, istovremen i reguliše se kalendarom koji donosi Ministarstvo za svaku školsku godinu, na prijedlog Pedagoškog zavoda.

(5) Ministarstvo može odobriti, zavisno od klimatskih ili drugih uslova, produžetak zimskog odmora, a najduže jednu radnu sedmicu, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih sati predviđen nastavnim planom i budu realizovani programski sadržaji.

(6) Srednja škola će prilikom utvrđivanja rasporeda sati, a ne remeteći realizaciju nastavnog plana i programa i u skladu sa mogućnostima, uskladiti obavljanje neodložnih vjerskih obaveza učenika i nastavnika.

(7) Srednja škola može, radi obilježavanja vjerskih praznika, odrediti da se dio zimskog odmora za učenike koristi u toku prvog ili drugog polugodišta, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 40

(Prekid obrazovno-odgojnog rada)

(1) Obrazovno-odgojni rad se ne smije prekidati u toku polugodišta, odnosno školske godine, izuzev zbog elementarnih nepogoda, epidemija i drugih naročito opravdanih razloga, a po odluci Ministarstva.

(2) U slučaju prekida nastavnog procesa zbog obustave rada, godišnji fond nastavnih sati, predviđen Nastavnim planom i programom, mora biti nadoknađen prije završetka školske godine.

(3) Nastavni proces ne smije se prekidati zbog obustave rada iz prethodnog stava u završnom razredu srednje škole, ukoliko će ugroziti završetak planiranog nastavnog procesa.

Član 41

(Organizacija obrazovno-odgojnog rada sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama)

(1) U zavisnosti od uslova, mogućnosti i potreba, u srednjoj školi može se organizovati izvođenje obrazovno-odgoj nog rada srednjeg obrazovanja za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama u skladu sa njihovim individualnim mogućnostima, odnosno interesovanjima, po odgovarajućim nastavnim planovima i programima.

(2) Nastavni planovi i programi iz prethodnog stava, mogu početi sa primjenom kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uslovi u skladu sa ovim Zakonom.

Član 42

(Organizacija obrazovno-odgojnog rada izvan sjedišta srednje škole)

(1) Srednja škola može organizovati obrazovno-odgojni rad po odgovarajućem programu srednje škole i izvan svog sjedišta ukoliko u tom mjestu nema srednje škole tog tipa.

(2) Obrazovno-odgojni rad, iz stava (1) ovog člana, može se organizovati kada ima dovoljan broj učenika za najmanje optimalan broj učenika za jedno odjeljenje.

(3) Zahtjev za organizovanje obrazovno-odgojnog rada iz stava (1) i (2) ovog člana, podnosi općina/grad na čijem području se to obrazovanje obavlja.

(4) Obrazovno-odgojni rad iz stava (1) ovog člana može početi sa radom kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uslovi za rad, u skladu sa ovim Zakonom.

Član 43

(Ostvarenje godišnjeg fonda nastavnih sati)

(1) Srednja škola je dužna da ostvari godišnji fond nastavnih sati predviđen planom i programom.

(2) Ako se utvrdi da srednja škola nije ostvarila godišnji fond nastavnih sati predviđenih planom i programom u okviru predviđenog broja nastavnih sedmica, produžit će nastavu dok se ne ostvari godišnji fond nastavnih sati.

(3) Srednja škola koja ne ostvari predviđeni godišnji fond nastavnih sati ne može izdati svjedodžbu o završenom razredu, odnosno obrazovanju.

Član 44

(Godišnji program rada škole)

(1) Obrazovno-odgoj ni rad provodi se na osnovu Nastavnog plana i programa i Godišnjeg programa rada srednje škole (u daljem tekstu: Godišnji program rada).

(2) Godišnji program rada škole utvrđuje se na osnovu jedinstvene metodologije koju donosi Pedagoški zavod.

(3) Prijedlog Godišnjeg programa rada škole utvrđuje nastavničko vijeće na prijedlog direktora, a donosi školski odbor, najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu, uz prethodnu saglasnost Pedagoškog zavoda.

(4) Škola je dužna dostaviti Prijedlog godišnjeg programa rada škole na pregled i davanje saglasnosti Pedagoškom zavodu, najkasnije do 15. septembra za tekuću školsku godinu.

(5) Zvaničnu verziju Godišnjeg programa rada škola dostavlja Ministarstvu i Pedagoškom zavodu, najkasnije do 15. oktobra tekuće školske godine.

(6) Izmjene i dopune u Godišnjem programu rada škole se dostavljaju Ministarstvu i Pedagoškom zavodu.

(7) Izvještaj o uspjehu učenika u učenju i vladanju za proteklu školsku godinu škola je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu, najkasnije do 30. septembra tekuće školske godine.

Član 45

(Organizacija vannastavnih aktivnosti)

(1) U srednjoj školi organizuju se vannastavne aktivnosti učenika uključivanjem u razne oblike rada koji se zasnivaju na dobrovoljnom izjašnjavanju učenika, zatim ostvarivanju saradnje sa nevladinim organizacijama i slično.

(2) Zadaci i programski sadržaji vannastavnih aktivnosti utvrđuju se Godišnjim programom rada, u skladu sa Pedagoškim standardima.

(3) Vannastavne aktivnosti učenika ostvaruju se putem društava, sekcija, klubova, družina, grupa, učeničkih zadruga i drugih oblika.

(4) Učeničku zadrugu može organizovati najmanje 30 učenika srednje škole.

(5) Sredstva učeničke zadruge i sredstva ostvarena praktičnim radom učenika u školskimradionicama ne ulaze u ukupan prihod srednje škole i na njih se ne plaćaju porezi i doprinosi utvrđeni posebnim zakonom.

(6) Djelokrug rada Vijeća učenika regulisat će Poslovnik o radu Vijeća učenika.

Član 46

(Izleti, stručne posjete, ekskurzije, logorovanja i drugi oblici obrazovno-odgojnog rada)

(1) Izleti, stručne posjete, ekskurzije, logorovanja i drugi oblici obrazovno-odgojnog rada predviđeni Godišnjim programom rada škole, organizuju se i izvode u okviru radnih dana.

(2) Organizacija i izvođenje izvanškolskih aktivnosti iz stava (1) ovog člana, bliže se utvrđuje posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 47

(Osnivanje eksperimentalne škole)

(1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada, Ministarstvo može jednu ili više srednjih škola proglasiti eksperimentalnim ili osnovati eksperimentalnu srednju školu.

(2) Za eksperimentalnu srednju školu može se donijeti odluka o odstupanju od odredaba ovog Zakona u primjeni nastavne norme, dnevnog i sedmičnog opterećenja učenika nastavnim satima, načinu ocjenjivanja znanja, organizovanja odjeljenja i primjene nastavnog plana i programa.

(3) Osnivanje i rad eksperimentalne srednje škole i proglašenje postojećih škola eksperimentalnim uređuje se bližim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 48

(Pedagoško-metodička praksa u srednjoj školi)

(1) Na prijedlog ustanove u kojoj se obrazuju nastavnici, Ministarstvo u sjedištu te ustanove, određuje srednje škole za izvođenje pedagoško-metodičke prakse studenata.

(2) Za obavljanje pedagoško-metodičke prakse mogu se odrediti i druge škole na području Kantona, ako se za to ukaže potreba.

(3) Uvjeti za obavljanje pedagoško-metodičke prakse, iz stavova (1) i (2) ovog člana utvrđuju se posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 49

(Udžbenici i nastavna sredstva u srednjoj školi)

(1) U nastavnom procesu srednje škole koriste se školski udžbenici i nastavna sredstva koja odobrava Ministarstvo.

(2) Privatne srednje škole su dužne pribaviti saglasnost nadležnog Ministarstva za primjenu udžbenika, radnih udžbenika i nastavnih sredstava, najkasnije do 15. avgusta tekuće školske godine, kako bi se isti uvrstili na spisak odobrenih udžbenika, radnih udžbenika i nastavnih sredstava, koji će se primjenjivati na području Zeničko-dobojskog kantona.

(3) Školski udžbenik je osnovno nastavno sredstvo koje obuhvata sadržaje iz Nastavnog plana i programa za srednje škole i koji je urađen na osnovu koncepcije udžbenika.

(4) Pod školskim udžbenikom kao nastavnim sredstvom podrazumijeva se i zbirka zadataka, priručnik, radna sveska i druga stručna literatura koja zamjenjuje udžbenik ili je njegov sastavni dio, izrađena u skladu sa koncepcijom udžbenika.

(5) Za primjenu nastavnog plana i programa koriste se odgovarajući udžbenici napisani na jezicima koji su u službenoj upotrebi na području Kantona.

Član 50

(Inkluzivno obrazovanje)

(1) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama, pod određenim uslovima, mogu se uključiti u redovno srednjoškolsko obrazovanje, po principu inkuzivnog obrazovanja.

(2) Inkluzivno obrazovanje u srednjim školama se odvija u skladu sa Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, kojim će se definisati postupak identifikacije, socijalizacije, vođenje evidencije i dokumentacije, planiranje i način rada, profil, obuka i profesionalni razvoj stručnog kadra za rad sa učenicima sa posebnim potrebama, koji donosi Ministarstvo.

(3) U srednjoj stručnoj školi mogu se formirati odjeljenja učenika za odgovarajuća zanimanja I, II i III stepena stručne spreme, a koji su osnovnu školu završili prema individualnim obrazovnim programima na osnovu nalaza i mišljenja stručnjaka iz odgovarajućih ustanova zdravstvenog ili socijalnog tipa.

Član 51

(Pravila škole i Pravilnik o kućnom redu s etičkim kodeksom)

(1) Srednja škola ima pravila i druga akta u skladu sa zakonskim propisima koja usvaja školski odbor srednje škole na prijedlog direktora.

(2) Pravila škole sadrže, naročito: naziv i sjedište škole, podatke o osnivaču, obaveze škole prema osnivaču, djelatnost škole, organ upravljanja, (broj članova, način izbora, nadležnost), organ rukovođenja (izbor, prava i obaveze), odredbe koje se odnose na obaveze i radnu disciplinu uposlenika i povredu radne odgovornosti, podatke o načinu sticanja i raspoređivanju sredstava za rad, popis obaveznih akata škole.

(3) Pravilima srednje škole uređuju se pitanja koja se odnose i na:

a) način ostvarivanja javnosti rada škole;

b) utvrđivanje vrste, oblika i organizacije obrazovno- odgojnog rada;

c) način školovanja učenika sa posebnim obrazovnim potrebama;

d) utvrđivanje oblika i načina obrazovanja odraslih;

e) uslove konkursa za prijem nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, kao i ostalih radnika škole;

f) način donošenja Pravilnika o kućnom redu sa etičkim kodeksom;

g) način ostvarivanja saradnje sa roditeljima učenika;

h) način organizovanja i izvođenja praktične nastave s proizvodnim radom, rada u školskim radionicama za praktičnu nastavu, sticanje i raspoređivanje sredstava;

i) rad zajednice učenika škole;

j) postupak i utvrđivanje specifičnih sadržaja u okviru nastavnih planova i programa;

k) organizaciju ferijalne prakse;

l) organizaciju rada učeničkih zadruga u školi, te sticanje i raspoređivanje sredstava;

m) postupak stručnog usavršavanja nastavnika;

n) praćenje i vrednovanje rada nastavnika i postupak izbora u zvanja;

o) izrečene odgojno-disciplinske mjere, odnosno utvrđivanje žalbenog postupka roditelja učenika prilikom izrečenih odgojno-disciplinskih mjera;

p) uređenje drugih pitanja i drugih akata u skladu sa ovim Zakonom.

(4) Pravilnik o kućnom redu sa etičkim kodeksom, na prijedlog direktora, uz prethodne konsultacije sa nastavničkim vijećem i vijećem roditelja, usvaja školski odbor.

## POGLAVLJE II. TIPOVI SREDNJIH ŠKOLA

### Odjeljak A. Gimnazija

Član 52

(Obrazovanje učenika u gimnaziji)

(1) Gimnazija je škola općeg četverogodišnjeg obrazovanja čiji je cilj priprema učenika za nastavak obrazovanja na visokoškolskim ustanovama.

(2) U gimnaziji se realizuje obrazovanje redovnih učenika po općeobrazovnom programu sa izbornim područjima i polaznika obrazovanja odraslih kako je regulisano Zakonom o obrazovanju odraslih.

(3) U gimnaziji se ne može vršiti istovremeno obrazovanje po programu druge vrste srednje škole.

Član 53

(Upis učenika u gimnaziju)

(1) Za upis u gimnaziju mogu se prijaviti učenici koji su sa uspjehom završili redovno osnovno obrazovanje prema Nastavnom planu i okvirnom pogramu za osnovnu školu .

(2) Upis se vrši na osnovu uspjeha učenika u završnim razredima osnovne škole.

(3) Bliži propis o kriterijima, sadržaju i načinu upisa učenika u gimnaziju donosi Ministarstvo.

Član 54

(Polaganje mature u gimnaziji)

(1) Na završetku obrazovanja u gimnaziji se polaže matura po programima utvrđenim za ovaj tip škole.

(2) Od polaganja mature se oslobađaju učenici koji su sve razrede gimnazije završili s odličnim uspjehom i imaju primjerno vladanje.

(3) Bliži propis o sadržaju i načinu polaganja mature u gimnaziji donosi Ministarstvo.

Odjeljak B. Umjetnička škola

Član 55

(Obrazovanje učenika u srednjoj umjetničkoj školi)

(1) U umjetničkoj školi obrazuju se redovni učenici po općeobrazovnom i programu iz oblasti muzičke, likovne i baletske umjetnosti u trajanju od četiri godine, za odgovarajuće djelatnosti i za nastavak obrazovanja na odgovarajućim visokoškolskim institucijama.

(2) Nastavnim planom i programom odgovarajuće umjetničke škole utvrđuje se odnos općeobrazovnog dijela i dijela programa za obrazovanje iz određene oblasti umjetnosti.

Član 56

(Upis učenika u srednju umjetničku školu)

(1) U umjetničku školu mogu se upisati učenici koji su sa uspjehom završili osnovno obrazovanje prema Nastavnom planu i okvirnom programu za osnovnu školu.

(2) U umjetničku školu mogu se redovno upisati učenici i prije završetka osnovnog obrazovanja ukoliko u toku osnovnog obrazovanja pokažu izuzetan talenat i nadarenost za umjetničko obrazovanje, odnosno osvoje specijalne ili prve nagrade na federalnom, državnom ili međunarodnom takmičenju.

(3) Upis se vrši na osnovu uspjeha u četiri završna razreda osnovne škole iz predmeta značajnih za određenu oblast umjetnosti.

(4) Za upis u umjetničku školu obavezan je prijemni ispit.

(5) Program i način polaganja prijemnog ispita uređuje se nastavnim planom i programom za svaku umjetnost.

(6) Organizacija provjere znanja i sposobnosti učenika na prijemnom ispitu uređuje se općim aktom škole.

(7) Prijemni ispit je eliminatoran.

(8) Bliži propis o kriterijima, sadržaju i načinu upisa u srednju umjetničku školu donosi Ministarstvo.

Član 57

(Polaganje mature u srednjoj umjetničkoj školi)

(1) Na završetku obrazovanja u umjetničkoj školi se polaže matura.

(2) Od polaganja mature se oslobađaju učenici koji su sve razrede u umjetničkoj školi završili s odličnim uspjehom i imaju primjerno vladanje.

(3) Program i način polaganja mature uređuje se nastavnim planom i programom za svaku oblast umjetnosti.

(4) Organizacija provjere znanja i sposobnosti učenika na polaganju mature u umjetničkoj školi uređuje se aktom škole.

(5) Bliži propis o sadržaju i načinu polaganja mature u srednjoj umjetničkoj školi donosi Ministarstvo.

Odjeljak C. Tehnička i srodna škola

Član 58

(Obrazovanje učenika u tehničkoj i srodnoj školi)

(1) U tehničkoj i srodnoj školi obrazuju se redovni učenici u trajanju od četiri godine po općeobrazovnom i stručnom programu srednjeg obrazovanja.

(2) Nastavnim planom i programom tehničke i srodne škole za svaki tip škole utvrđuje se odnos općeobra- zovnog, stručno-teoretskog sadržaja i praktičnog dijela nastave.

(3) U tehničkoj i srodnoj školi stiču se odgovarajuća stručna zvanja/zanimanja.

Član 59

(Upis učenika u tehničku i srodnu školu)

(1) U tehničku i srodnu školu mogu se upisati učenici koji su sa uspjehom završili osnovno obrazovanje prema Nastavnom planu i okvirnom programu za osnovnu školu i polaznici obrazovanja odraslih kako je regulisano Zakonom o obrazovanju odraslih .

(2) Upis se vrši na osnovu općeg uspjeha u završnim razredima osnovne škole i uspjeha iz predmeta značajnih za dati tip škole.

(3) Bliži propis o kriteriju, sadržaju i načinu upisa u tehničku i srodnu školu donosi Ministarstvo.

Član 60

(Izvođenje praktične nastave)

(1) Praktična nastava u tehničkoj i srodnoj školi izvodi se u skladu sa nastavnim planovima i programima u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima, te drugim objektima za nastavu opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.

(2) Praktična nastava se izvodi pod stručnim nadzorom srednje škole u privrednim društvima, ustanovama ili kod obrtnika ako imaju odgovarajuću savremenu opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uslove u skladu sa Nastavnim planom i programom.

(3) Uslovi, oblici, metode i postupci izvođenja praktične nastave, te vršenje stručnog nadzora reguliše se ugovorom srednje škole sa

privrednim društvima, ustanovama ili kod obrtnika.

Član 61

(Ferijalna praksa u tehničkoj i srodnoj školi)

(1) Nastavnim planom i programom tehničke i srodne škole može se utvrditi obaveza, program, vrijeme i trajanje obavljanja ferijalne prakse učenika, kao dopuna praktičnoj nastavi.

(2) Uslove, oblike, metode, postupke i fond časova izvođenja ferijalne prakse, propisuje Ministarstvo posebnim pravilnikom, na osnovu koga škole ugovorom sa privrednim društvima, ustanovama i obrtnicima regulišu škola i drugi zainteresovani subjekti.

(3) Bliži uslovi izvođenja ferijalne prakse za učenike tehničke i srodne škole utvrđuju se ugovorom sa privrednim društvom, ustanovom ili obrtnikom, u zavisnosti od toga gdje se ona izvodi.

Član 62

(Eksperimentalna nastava u tehničkoj i srodnoj školi )

(1) U tehničkoj i srodnoj školi može se organizovati izvođenje eksperimentalne nastave po posebnom nastavnom planu i programu.

(2) Uvođenje eksperimentalnog nastavnog plana i programa odobrava Ministarstvo na osnovu zahtjeva škole.

Član 63

(Polaganje mature u tehničkoj i srodnoj školi)

(1) Na završetku obrazovanja u tehničkoj i srodnoj školi polaže se matura.

(2) Od polaganja mature se oslobađaju učenici koji su sve razrede u tehničkoj i srodnoj školi završili s odličnim uspjehom i imaju primjerno vladanje.

(3) Nastavnim planom i programom škole utvrđuje se program polaganja mature.

(4) Bliži propis o kriterijima, sadržaju i načinu polaganja mature u tehničkoj i srodnoj školi donosi Ministarstvo.

Član 64

(Osposobljenost učenika)

Učenik koji završi tehničku i srodnu školu osposobljen je za rad i za nastavak obrazovanja na visokoškolskoj ustanovi.

Odjeljak D. Stručna škola

Član 65

(Obrazovanje učenika u stručnoj školi)

(1) U stručnoj školi obrazuju se učenici koji su sa uspjehom završili osnovnu školu i polaznici obrazovanja odraslih kako je regulisano Zakonom o obrazovanju odraslih za odgovarajuća zanimanja u trogodišnjem ili četverogodišnjem trajanju.

(2) Nastavnim planom i programom utvrđuje se zanimanje i trajanje obrazovanja, te odnos općeobrazovnih i stručno-teoretskih sadržaja i praktične nastave.

Član 66

(Upis učenika u stručnu školu)

(1) U stručnu školu mogu se upisati učenici na osnovu:

a) općeg uspjeha u završnim razredima osnovne škole i uspjeha iz pojedinih nastavnih predmeta relevantnih za dati tip škole;

b) pedagoškog kartona učenika koji su radili po individualnim obrazovnim programima u osnovnoj školi.

(2) Bliži propis o kriteriju, sadržaju i načinu upisa u stručnu školu donosi Ministarstvo.

Član 67

(Polaganje završnog ispita)

(1) Na završetku obrazovanja u stručnoj školi polaže se završni ispit.

(2) Od polaganja završnog ispita se oslobađaju učenici koji su sve razrede u stručnoj školi završili s odličnim uspjehom i imaju primjerno vladanje.

(3) Nastavnim planom i programom za svaku školu utvrđuje se način polaganja završnog ispita.

(4) Bliži propis o kriterijima, sadržaju i načinu polaganje završnog ispita u stručnoj školi donosi Ministarstvo.

Član 68

(Sticanje majstorskog zvanja)

(1) Učenici stručne škole mogu se dalje obrazovati za sticanje majstorskog zvanja u odgovarajućoj stručnoj školi koja ispunjava uslove za to obrazovanje u skladu sa ovim Zakonom.

(2) Program i uslovi obrazovanja za majstorski ispit utvrđuju se odgovarajućim nastavnim planovima i programima koje donosi Ministarstvo.

Član 69

(Izvođenje praktične nastave)

(1) Praktična nastava u stručnoj školi izvodi se u skladu sa nastavnim planovima i programima u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima, te drugim objektima za nastavu opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.

(2) Praktična nastava se izvodi pod stručnim nadzorom srednje škole u privrednom društvu, ustanovi ili kod obrtnika ako imaju odgovarajuću savremenu opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uslove u skladu sa Nastavnim planom i programom.

(3) Uslovi, oblici, metode i postupci izvođenja praktične nastave, te vršenje stručnog nadzora reguliše se ugovorom srednje škole sa privrednim društvom, ustanovom ili obrtnikom.

Član 70

(Ferijalna praksa u stručnoj školi)

(1) Nastavnim planom i programom stručne škole može se utvrditi obaveza, program, vrijeme i trajanje obavljanja ferijalne prakse učenika, kao dopuna praktične nastave.

(2) Uslove, oblike, metode, postupke i fond časova izvođenja ferijalne prakse, propisuje Ministarstvo posebnim pravilnikom, na osnovu koga srednje škole ugovorom sa privrednim društvima,

ustanovama i obrtnicima regulišu škola i drugi zainteresovani subjekti.

(3) Bliži uslovi izvođenja ferijalne prakse za učenike stručne škole utvrđuju se pojedinačnim ugovorom sa privrednim društvom, ustanovom ili obrtnikom, u zavisnosti gdje se ona izvodi.

Član 71

(Eksperimentalna nastava u stručnoj školi)

(1) U stručnoj školi može se organizovati izvođenje eksperimentalne nastave po posebnom nastavnom planu i programu.

(2) Uvođenje eksperimentalnog nastavnog plana i programa odobrava Ministarstvo na osnovu zahtjeva škole,

Odjeljak E. Srednje škole za učenike sa teškoćama u razvoju

Član 72

(Obrazovanje učenika u srednjoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju)

(1) U srednjoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju obrazuju se učenici koji imaju poteškoće u savladavanju Nastavnog plana i programa srednje stručne škole.

(2) U srednjoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju učenici se obrazuju po posebno prilagođenim nastavnim planovima i programima za odgovarajuće zanimanje I, II i III stepena stručne spreme u trajanju od dvije do četiri godine.

(3) Nastavnim planovima i programima utvrđuje se stepen obrazovanja, zanimanje, trajanje obrazovanja, te odnos općeobrazovnih, stručno-teoretskih i sadržaja praktične nastave.

(4) U srednjoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju mogu se obrazovati i polaznici obrazovanja odraslih sa posebnim obrazovnim potrebama u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih, ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 5/14), (u daljem tekstu: Zakon o obrazovanju odraslih).

Član 73

(Upis u srednju školu za učenike sa teškoćama u razvoju i sticanje zanimanja)

(1) U srednju školu za učenike sa teškoćama u razvoju mogu se upisati učenici na osnovu svjedodžbe o završenoj osnovnoj školi za djecu sa teškoćama u razvoju ili završenom osnovnom obrazovanju u odjeljenju za obrazovanje djece sa teškoćama u razvoju pri redovnoj osnovnoj školi ili završenoj redovnoj osnovnoj školi po individualnom obrazovnom programu i na osnovu nalaza i mišljenja stručnjaka iz odgovarajućih ustanova zdravstvenog ili socijalnog tipa kojim se određuje način obrazovanja.

(2) Bliži propis o kriterijima, sadržaju i načinu upisa u srednju školu za učenike sa teškoćama u razvoju, donosi Ministarstvo.

(3) Bliži propis o kriterijima, sadržaju i načinu polaganja završnog ispita i provjeri stručne osposobljenosti s ciljem sticanja zanimanja donosi Ministarstvo.

Odjeljak F. Srednja vjerska škola

Član 74

(Obrazovanje učenika u srednjoj vjerskoj školi)

(1) Srednja vjerska škola je škola u kojoj se obrazuju učenici u trajanju od četiri godine po programu općeobrazovnih predmeta i posebnom programu za stručno obrazovanje vjerskih službenika.

(2) U srednjim vjerskim školama, zavisno od tipa, učenici stiču zvanje u sk ald u sa Nastavnim p ahom i programom.

(3) U srednjoj vjerskoj školi ne može se vršiti istovremeno obrazovanje po programu za druge vrste srednjih škola.

(4) Srednja vjerska škola se može organizovati sa domom za učenike.

(5) Za srednju vjersku školu sa domom za učenike primjenjuju se odredbe članova od 153. do 163. koje se odnose na rad doma učenika.

Član 75

(Osnivanje srednje vjerske škole)

Srednju vjersku školu može osnovati vjerska zajednica uz saglasnost Ministarstva.

Član 76

(Upis učenika u srednju vjersku školu)

(1) U srednju vjersku školu mogu se upisati učenici koji su sa uspjehom završili osnovno obrazovanje prema Nastavnom planu i okvirnom programu za osnovnu školu i ako polože prijemni ispit.

(2) Na završetku obrazovanja u srednjoj vjerskoj školi polaže se matura, od koje se oslobađaju učenici koji su sve razrede u srednjoj vjerskoj školi završili s odličnim uspjehom i imaju primjerno vladanje.

(3) Način polaganja prijemnog ispita bliže se uređuje propisom koji, na prijedlog vjerske zajednice, donosi Ministarstvo.

Član 77

(Polaganje mature)

(1) Nastavnim planom i programom utvrđuje se sadržaj i program polaganja mature.

(2) Način polaganja mature bliže se uređuje propisom koji, na prijedlog vjerske zajednice, donosi Ministarstvo.

Član 78

(Nastavni plan i program)

(1) Nastavni plan i program srednje vjerske škole donosi Ministarstvo na prijedlog vjerske zajednice i pribavljenog mišljenja Pedagoškog zavoda.

(2) Nastavnim planom i programom srednje vjerske škole utvrđuje se odnos općeobrazovnih predmeta i posebnog programa.

Član 79

(Osposobljenost učenika)

Učenik koji završi srednju vjersku školu osposobljen je za rad i za nastavak obrazovanja na visokoškolskoj ustanovi.

POGLAVLJE III. UČENICI

Član 80

(Status učenika)

(1) Status učenika srednje škole stiče se upisom.

(2) Status redovnog učenika može se steći samo u jednoj srednjoj školi.

(3) Upis učenika u srednju školu vrši se na osnovu konkursa koji se objavljuje putem sredstava informisanja najmanje dva mjeseca prije početka školske godine.

(4) Pravo konkurisanja imaju svi učenici koji podnesu dokaz o zdravstvenom stanju u skladu sa ovim Zakonom i koji na dan upisa nisu stariji od 18 godina.

(5) Ukoliko je učenik sa teškoćama u razvoju, pored dokaza o zdravstvenom stanju dostavlja:

a) Pedagoški dosije iz osnovne škole;

b) nalaz i mišljenje stručnjaka iz odgovarajuće ustanove zdravstvenog ili socijalnog tipa kojim se određuje način edukacije.

(6) Bliži uslovi i kriteriji za upis učenika u srednju školu, na području Kantona, utvrđuju se Pravilnikom o upisu učenika u srednju školu, koji donosi Ministarstvo.

(7) Upis učenika u I razred srednjih škola u državnoj svojini na području Kantona se vrši na osnovu objedinjenog konkursa objavljenog u javnim glasilima.

(8) Način upisa u srednju školu utvrđuje se aktom srednje škole u skladu sa uslovima i kriterijima propisanim ovim Zakonom.

Član 81

(Komisija za upis učenika u srednju školu)

(1) Upis učenika u srednju školu obavlja školska komisija koju sačinjavaju pedagog (stručni saradnici) i dva člana nastavničkog vijeća škole.

(2) Komisiju iz prethodnog stava imenuje nastavničko vijeće škole.

Član 82

(Izvještaj o upisu učenika)

(1) Srednja škola dužna je da obavi upis učenika i da Ministarstvu podnese izvještaj do 30. avgusta tekuće godine.

(2) Srednja škola, registrovana za obrazovanje odraslih, podnosi Ministarstvu izvještaj o upisu odraslih, najkasnije deset dana nakon početka nastave.

Član 83

(Upis učenika koji nastavljaju obrazovanje)

(1) Učenici koji su se obrazovali u drugom kantonu ili entitetu upisuju se i nastavljaju obrazovanje pod istim uslovima kao i učenici u Kantonu.

(2) Kod upisa učenika iz stava (1) ovog člana u II, III i IV razred nastavničko vijeće srednje škole utvrđuje obavezu polaganja dopunskog ispita za pojedine predmete koje učenici nisu izučavali.

(3) U spornim slučajevima o načinu upisa i nastavljanja obrazovanja odlučuje Ministarstvo.

Član 84

(Nostrifikacija i ekvivalentno prevođenje)

(1) Državljani Bosne i Hercegovine koji su završili osnovno, ili srednje obrazovanje, odnosno dijelove srednjeg obrazovanja u inozemstvu, mogu se uslovno upisati u osnovnu, odgovarajuću srednju školu ili visokoobrazovnu instituciju dok se ne izvrši nostrifikacija, odnosno ekvivalencija njihovih svjedočanstava, a najkasnije do završetka prvog polugodišta tekuće godine, odnosno roka predviđenog za upis u visokoobrazovnu instituciju.

(2) Nostrifikacija i ekvivalentno prevođenje svjedodžbi i diploma se vrši na osnovu pravilnika koje donosi Ministarstvo.

Član 85

(Upis stranih državljana u srednju školu)

(1) Strani državljani i lica bez državljanstva upisuju se u srednju školu pod istim uslovima kao i državljani Bosne i Hercegovine ako ugovorima ili međunarodnim konvencijama nije drugačije određeno.

(2) Strani državljani i lica bez državljanstva plaćaju troškove obrazovanja ako međunarodnim ugovorima, sporazumima ili drugim aktima nije drugačije utvrđeno.

(3) Troškove obrazovanja iz prethodnog stava uređuje posebni propis koji donosi Ministarstvo.

Član 86

(Učenička knjižica)

(1) Srednja škola upisanim učenicima na početku obrazovanja izdaje učeničku knjižicu.

(2) Učenička knjižica je javna isprava kojom se dokazuje status učenika srednje škole.

(3) Sadržaj i oblik učeničke knjižice propisuje Ministarstvo u skladu sa ovim Zakonom.

Član 87

(Obrazovanje učenika u slučaju težih oboljenja)

(1) Učeniku srednje škole koji ima teže oboljenje, te iz tog razloga ne može pohađati nastavu u školi gdje je registrovan, obrazovanje će biti pruženo u bolnici ili kući na zahtjev roditelja.

(2) Škola je dužna učenicima iz stava (1) ovog člana, napraviti plan realizacije nastavnog plana i programa za dati tip škole.

(3) Ukoliko škola nije u mogućnosti zadovoljiti potrebe učenika iz stava (1) ovog člana konačnu odluku donosi Ministarstvo.

(4) Pravilnik o organizovanju i izvođenju nastave za učenike koji ne pohađaju nastavu u školi zbog težeg oboljenja, donosi Ministarstvo.

Član 88

(Istovremeno pohađanje drugog programa srednje škole)

(1) Učenik srednje škole može se istovremeno upisati i polagati predmete drugog programa srednje škole u istovrsnoj ili drugoj srednjoj školi i kao polaznik obrazovanja odraslih steći drugo obrazovanje, izuzev u gimnaziji i srednjoj vjerskoj školi.

(2) Izuzetno, umjetničku školu mogu pohađati učenici koji redovno pohađaju i drugu srednju školu.

(3) Pravilima srednje škole utvrđuju se bliži uslovi sticanja obrazovanja u smislu stava (1) ovog člana.

Član 89

(Prestanak statusa učenika)

(1) Status učenika srednje škole prestaje:

a) završavanjem obrazovanja u srednjoj školi,

b) ispisivanjem iz srednje škole,

c) gubljenjem prava na dalje redovno obrazovanje u toj školi,

d) isključivanjem iz srednje škole,

e) napuštanjem srednje škole.

(2) Postupak i uslovi za utvrđivanje napuštanja srednje škole utvrđuju se pravilima srednje škole.

Član 90

(Ponavljanje razreda)

(1) Redovan učenik koji sa uspjehom ne završi razred ima pravo da ponovi razred.

(2) U toku redovnog obrazovanja učenik može samo jedanput da ponovi razred.

Član 91

(Ispisivanje učenika iz srednje škole)

(1) Učenik se može ispisati iz srednje škole:

a) kada iz objektivnih razloga mora prekinuti obrazovanje,

b) kada prelazi u drugu srednju školu.

(2) Učenik se može ispisati i u drugim slučajevima, ali najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu, odnosno dva mjeseca prije završetka obrazovanja.

(3) Srednja škola može učenicima koji su proglašeni vrhunskim sportistima ili nagrađenim učenicima sa međunarodnih takmičenja odobriti odsustvovanje sa nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima u skladu sa pravilima škole.

Član 92

(Promjena započetog obrazovanja)

(1) Srednja škola je dužna da u toku obrazovanja sistematski prati razvoj učenika, njihove sklonosti i sposobnosti, vrednuje rezultate njihovog rada.

(2) Redovnom učeniku se može odobriti promjena započetog obrazovanja, na način koji se reguliše Pravilnikom koje donosi Ministarstvo.

Član 93

(Ocjenjivanje učenika)

(1) Ocjenjivanje u srednjoj školi je javno, kontinuirano i brojčano.

(2) Brojčane ocjene iz predmeta ili oblasti/modula su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2), nedovoljan (1).

(3) Ocjena nedovoljan (1) nije prolazna.

(4) Napredovanje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika bliže se uređuju propisom koji donosi Ministarstvo u skladu sa ustanovljenim standardima uspjeha učenika i ocjenjivanja postignutih rezultata od strane Agencije za obrazovanje.

(5) Napredovanje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika, koji se obrazuju po modularnom nastavnom planu i programu, bliže se uređuju propisom koji donosi Ministarstvo u skladu sa ustanovljenim standardima uspjeha učenika i ocjenjivanja postignutih rezultata od strane Agencije za obrazovanje.

Član 94

(Opći uspjeh i zaključivanje ocjena)

(1) Zaključnu ocjenu iz pojedinih nastavnih predmeta utvrđuje razredno vijeće na prijedlog predmetnog nastavnika.

(2) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključnih ocjena na kraju oba polugodišta, a za učenike upućene na popravni ispit poslije obavljenih ispita.

(3) Nastavničko vijeće nakon svakog polugodišta analizira rad i rezultate rada odjeljenja, razreda i škole, razrednih vijeća i

nastavnika, te usvaja izvještaj o uspjehu učenika.

Član 95

(Prigovor roditelja na zaključnu ocjenu)

(1) Učenik i njegov roditelj imaju pravo prigovora na zaključenu ocjenu.

(2) Prigovorom se može tražiti izuzeće predmetnog nastavnika u komisiji.

(3) Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću u roku od tri dana od dana zaključivanja ocjene i obavještenja roditelja.

(4) Nastavničko vijeće dužno je da u roku od tri dana od prijema prigovora donese odluku o prigovoru.

(5) Ako nastavničko vijeće usvoji prigovor, obrazovat će komisiju koja će provjeriti znanje učenika u roku od dva dana od usvajanja prigovora.

(6) Ocjena komisije je konačna.

Član 96

(Utvrđivanje općeg uspjeha učenika)

(1) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu prosjeka prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta.

(2) Učenik je završio razred sa uspjehom:

a) odličan (5), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;

b) vrlo dobar (4), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 3,50;

c) dobar (3), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,50;

d) dovoljan (2), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,00.

(3) Pored općeg uspjeha u svjedodžbama i drugim dokumentima o postignutom uspjehu upisuje se brojčana ocjena zaokružena na dvije decimale.

(4) Učenik je završio razred, odnosno obrazovanje, kada je završio sve obaveze utvrđene nastavnim planom i programom i nema zaključenih nedovoljnih ocjena.

(5) Svake godine škola bira učenika generacije iz završnog razreda.

(6) Pravilnik o izboru učenika generacije donosi Ministarstvo, na prijedlog Pedagoškog zavoda.

Član 97

(Popravni ispit)

(1) Učenik koji na kraju drugog polugodišta, odnosno obrazovanja ima jednu ili dvije nedovoljne ocjene upućuje se na popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku.

(2) Učenik koji ne položi popravni ispit upućuje se da ponovi razred.

(3) Učenik koji na kraju drugog polugodišta ima tri i više nedovoljnih ocjena upućuje se da ponovi razred.

(4) Učenik srednje škole može u toku obrazovanja ponoviti samo jedan razred.

Član 98

(Ocjenjivanje vladanja učenika)

(1) U srednjoj školi ocjenjuje se i vladanje učenika.

(2) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.

(3) Ocjenu iz vladanja utvrđuje razredno vijeće na prijedlog razrednika.

Član 99

(Završavanje dva razreda u toku školske godine)

(1) Učenik koji u toku obrazovanja pokaže izuzetne sposobnosti i ima odličan uspjeh može brže napredovati, odnosno završiti dva razreda u toku jedne školske godine.

(2) Pravilima srednje škole utvrđuje se način bržeg napredovanja, odnosno završetka dva razreda u toku jedne školske godine.

Član 100

(Svjedodžba i diploma)

(1) O završenom razredu, odnosno obrazovanju, srednja škola izdaje svjedodžbu, a učeniku koji s uspjehom položi maturski, odnosno završni ispit srednje škole izdaje se diploma o završenoj srednjoj

školi, uz navođenje općeg uspjeha izračunatog na dvije decimale i srednje ocjene.

(2) Učeniku koji je oslobođen polaganja mature, odnosno završnog ispita izdaje se diploma sa napomenom da je oslobođen.

(3) Svjedodžba, odnosno diploma koju izdaje verifikovana srednja škola ima važnost javne isprave.

Član 101

(Vrednovanje svjedodžbi i diploma)

Svjedodžba, odnosno diploma stečena na području Bosne i Hercegovine u registrovanim srednjim školama ima istu vrijednost kao i svjedodžba, odnosno diploma stečena u odgovarajućim srednjim školama na teritoriji Kantona.

Član 102

(Izdavanje duplikata javnih isprava)

Na zahtjev učenika, njegovog roditelja, srednja škola izdaje duplikat svjedodžbe, odnosno diplome, na osnovu podataka iz matične knjige.

Član 103

(Dokumentacija i evidencija u srednjoj školi)

(1) Srednja škola vodi evidenciju i dokumentaciju o obrazovno-odgojnoj djelatnosti: matičnu knjigu, odjeljenjske knjige, registre i sl.

(2) Podaci u matičnoj knjizi su trajne vrijednosti.

(3) Sadržaj svjedodžbe, diplome i način vođenja evidencije i dokumentacije u svim tipovima srednjih škola bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 104

(Dopunski i razredni ispit)

(1) Učenik može polagati dopunski i razredni ispit.

(2) Dopunski ispit može se polagati iz određenih predmeta ili oblasti u slučajevima promjene i daljeg nastavka srednje škole. te nakon provedenog postupka nostrifikacije ukoliko je isti potreban.

(3) Nastavničko vijeće srednje škole utvrđuje obim polaganja dopunskog ispita.

(4) Razredni ispit polažu redovni učenici koji su iz opravdanih razloga ostali neocijenjeni na kraju nastavne godine. odnosno obrazovanja.

(5) Razredni ispiti se organizuju u slučajevima kada je učenik opravdano izostao sa nastave više od jedne trećine planiranih sati u drugom polugodištu.

(6) U slučaju utvrđenih nepravilnosti nastavničko vijeće će poništiti ispit.

(7) Organizacija, način, vrijeme i uslovi polaganja ispita u srednjoj školi bliže se uređuju propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 105

(Posebna diploma za postignute rezultate)

(1) Učeniku koji u toku srednjeg obrazovanja i odgoja postigne odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i ima primjerno vladanje tokom trogodišnjeg ili četvorogodišnjeg obrazovanja izdaje se, pored svjedodžbe o završenim razredima i diplome o završenom obrazovanju. i posebna diploma u znak priznanja za postignute rezultate.

(2) Učeniku generacije izdaje se, pored svjedodžbe o završenim razredima i diplome o završenom obrazovanju, i diploma za učenika generacije.

(3) Učeniku koji postiže naročite rezultate u obrazovno- odgojnom procesu i drugim aktivnostima u srednjoj školi mogu se dodjeljivati pohvale i nagrade pod uslovima i na način utvrđen pravilima srednje škole.

(4) Obrasce iz stava (1), (2) i (3) ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 106

(Izricanje odgojno-disciplinskih mjera)

(1) Učeniku koji neredovno pohađa srednju školu, nemarno se odnosi prema radu i učenju, drugim aktivnostima u školi. ima nepravilan

odnos prema drugim učenicima i nastavnicima, te školskoj imovini mogu se izreći odgojno-disciplinske mjere kada se može očekivati da će se izricanjem mjera ostvariti cilj odgoja.

(2) Odgojno-disciplinske mjere mogu biti:

a) ukor razrednika.

b) ukor razrednog vijeća,

c) ukor direktora.

d) ukor nastavničkog vijeća,

e) isključenje iz srednje škole.

(3) Ukor nastavničkog vijeća i isključenje iz škole izriče nastavničko vijeće, o čemu se donosi rješenje.

(4) Bliže odredbe o povredama discipline. postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika, dužini izrečene odgojno-disciplinske mjere. njenom ublažavanju i ukidanju i posljedičnom odnosu na ocjenu iz vladanja učenika i naknadu počinjene materijalne štete utvrđuju se posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 107

(Prigovor roditelja na ocjenu iz vladanja)

(1) Izrečena odgojno-disciplinska mjera povlači snižavanje ocjene iz vladanja učenika.

(2) Učenik, odnosno njegov roditelj, protiv odgoj no- disciplinske mjere ukor nastavničkog vijeća ili isključenje iz škole mogu izjaviti žalbu školskom odboru.

(3) Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu za koju je izrečena, a u toku školske godine može se ublažavati ili ukinuti.

(4) Ukoliko učenik u kontinuitetu od dva mjeseca ima izrečenu jednu od odgojno-disciplinskih mjera ne može mu se ublažiti ili ukinuti ista.

Član 108

(Vijeće učenika)

(1) U srednjoj školi formira se vijeće učenika radi ostvarivanja neposredne saradnje sa organima škole.

(2) Srednja škola je obavezna da na početku školske godine upozna učenike sa njihovim pravima, odnosno dužnostima i odgovornostima utvrđenim ovim Zakonom i pravilima škole.

(3) Učenici obrazuju vijeće učenika odjeljenja i vijeće učenika škole.

(4) Vijeće učenika škole sačinjavaju predstavnici vijeća odjeljenja.

(5) Uzimajući u obzir dob učenika koji pohađaju školu, škola im pomaže da osnuju vijeće učenika, čija je funkcija da: promoviše interese škole u zajednici na čijoj lokaciji se škola nalazi, predstavlja stavove učenika školskom odboru škole, podstiče angažman učenika u radu škole, informiše školski odbor o svojim stavovima kad ocijeni da je to potrebno ili, po zahtjevu školskog odbora, daju svoj doprinos o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.

(6) Bliže odredbe o radu vijeća učenika škole uređuju se općim aktima škole.

POGLAVLJE IV. PRAVA I OBAVEZE RODITELJA

Član 109

(Prava i obaveze roditelja)

(1) Roditelji su odgajatelji svoje djece.

(2) Roditelji imaju pravo i obavezu starati se o odgoju i obrazovanju svoje djece.

(3) Pravo je roditelja da, u skladu s njihovim interesima, odaberu obrazovanje koje će njihova djeca sticati, pod uslovom da se takvim izborom ostvaruju odgovarajuće obrazovne potrebe djeteta.

(4) Roditelji imaju pravo obrazovati djecu u javnoj ili privatnoj školi.

(5) Privatne škole, u pogledu uslova i procedura, osiguravaju jednake mogućnosti za upis svim učenicima.

(6) U ostvarivanju svojih prava, roditelji ne mogu ograničiti prava svoje djece da imaju pristup i uživaju korist od obrazovanja primjerenog njihovom uzrastu i sposobnostima.

(7) Svoje pravo na izbor obrazovanja djece roditelji ne mogu ostvarivati na način kojim se promovišu predrasude na rasnoj, spolnoj, nacionalnoj, jezičkoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi, kao i na način protivan ovom Zakonu.

(8) Roditelj je, prema zahtjevu i uputama škole, obavezan da odvede dijete u odgovarajuću ustanovu zdravstvenog ili socijalnog tipa radi procjene njegovih individualnih sposobnosti.

(9) Ukoliko na inicijativu škole, roditelji ne odvedu dijete u odgovarajuću ustanovu zdravstvenog ili socijalnog tipa radi procjene njegovih individualnih sposobnosti, podliježu kaznenim odredbama utvrđenim ovim Zakonom.

(10) Roditelj je odgovoran i dužan izmiriti materijalnu štetu koji počini učenik srednje škole u iznosu procjenjene štete.

Član 110

(Vijeće roditelja)

(1) Srednja škola je obavezna da na početku školske godine upozna roditelje sa njihovim pravima, odnosno dužnostima i odgovornostima utvrđenim ovim Zakonom i pravilima škole.

(2) Obaveza roditelja je da u saradnji sa nastavnicima pomognu u procjeni i izboru tipa srednje škole koja će biti u skladu sa interesima, sklonostima i mogućnostima učenika.

(3) Roditelji učenika imaju pravo, a škola obavezu, pomoći roditeljima da osnuju vijeće roditelja, čije članove biraju roditelji učenika, a način i procedura osnivanja i rada vijeća roditelja utvrđuje se općim aktima škole.

(4) Vijeće roditelja promoviše interese škole u zajednici na čijem području se škola nalazi, predstavlja stavove roditelja školskom odboru, podstiče angažman roditelja u radu škole, informiše školski odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno ili, po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom, učestvuje u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se podstiče i unapređuje obrazovni rad u školi.

## POGLAVLJE V. NASTAVNICI, STRUČNI SARADNICI, SARADNICI I OSTALI RADNICI U ŠKOLI

### Član 111

(Profil i stručna sprema nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u srednjoj školi)

(1) Nastavnim planovima i programima, u zavisnosti o tipu srednje škole, utvrđuje se profil i stručna sprema nastavnika općeobrazovne, stručno-teoretske i praktične nastave.

(2) U gimnazijama sadržaje općeobrazovnih nastavnih predmeta mogu realizovati nastavnici koji su završili odgovarajuće fakultete koji obrazuju nastavnike najmanje VII stepena stručne spreme ili najmanje II (drugim) ciklusom odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od jedne godine (60 ECTS bodova) ili dvije godine (120 ECTS bodova) - ukupno (300 ECTS bodova) bolonjskog studija, sa bodovima prvog ciklusa, koji su stekli akademsku titulu i zvanje magistra ili ekvivalenta za određenu oblast.

(3) U srednjim tehničkim i srodnim školama programske sadržaje općeobrazovnih nastavnih predmeta mogu realizovati nastavnici koji su završili odgovarajuće fakultete koji obrazuju nastavnike najmanje VII stepena stručne spreme ili najmanje I (prvim) ciklusom odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od najmanje četiri godine (240 ECTS bodova) bolonjskog studija, koji su stekli akademsku titulu odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalenta za određenu oblast.

(4) U srednjim stručnim školama programske sadržaje općeobrazovnih nastavnih predmeta mogu realizovati nastavnici koji su završili odgovarajuće fakultete koji obrazuju nastavnike najmanje VII stepena stručne spreme ili najmanje I (prvim) ciklusom odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od najmanje tri godine (180 ECTS bodova) bolonjskog studija, koji su stekli akademsku titulu, odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalenta za određenu oblast.

(5) U srednjim tehničkim i srodnim školama programske sadržaje stručno-teorijskih predmeta mogu realizovati nastavnici koji su

završili odgovarajuće fakultete koji obrazuju nastavnike najmanje VII stepena stručne spreme i dopunsko psihološko-pedagoško i metodičko obrazovanje stečeno na fakultetu koji obrazuje nastavnike ili najmanje I (prvim) ciklusom odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od najmanje četiri godine (240 ECTS bodova) bolonjskog studija, koji su stekli akademsku titulu, odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalenta za određenu oblast i dopunsko psihološko-pedagoško i metodičko obrazovanje stečeno na fakultetu koji obrazuje nastavnike.

(6) U srednjim stručnim školama programske sadržaje stručno-teorijskih predmeta mogu realizovati nastavnici koji su završili odgovarajuće fakultete koji obrazuju nastavnike najmanje VII stepena stručne spreme i dopunsko psihološko-pedagoško i metodičko obrazovanje stečeno na fakultetu koji obrazuje nastavnike ili najmanje I (prvim) ciklusom odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od najmanje tri godine (180 ECTS bodova) bolonjskog studija, koji su stekli akademsku titulu, odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalenta za određenu oblast i dopunsko psihološko-pedagoško i metodičko obrazovanje stečeno na fakultetu koji obrazuje nastavnike.

(7) U srednjim tehničkim i srodnim i stručnim školama praktičnu nastavu mogu izvoditi nastavnici sa završenim najmanje V stepenom stručne spreme, specijalisti, odnosno sa završenim majstorskim ispitom ili najmanje I (prvim) ciklusom odgovarajućeg studija visokog obrazovanja bolonjskog studija u trajanju od tri godine (180 ECTS bodova), koji su stekli akademsku titulu, odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalenta za određenu oblast, sa pet godina odgovarajućeg radnog iskustva u skladu sa stručnim zvanjem i dopunskim psihološko- pedagoškim i metodičkim obrazovanjem stečenim na fakultetu koji obrazuje nastavnike.

(8) Stručnu pomoć i podršku tokom školovanja učenika sa posebnim obrazovnim potrebama pružaju defektolozi različitih usmjerenja ili edukatori-rehabilitatori za rad u nastavi sa završenim najmanje VII stepenom stručne spreme ili najmanje I (prvim) ciklusom odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od najmanje

četiri godine (240 ECTS bodova) bolonjskog studija, koji su stekli akademsku titulu, odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalenta za određenu oblast.

(9) Općeobrazovnu, stručno-teorijsku, praktičnu i nastavu u okviru laboratorijskog rada, u skladu sa stavovima (1), (2), (3) i (4) ovog člana, u srednjoj školi izvode i lica sa završenim I, II ili III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa na nastavničkom fakultetu ili drugom fakultetu i dopunskim pedagoško- psihološkim i didaktičko-metodičkim obrazovanjem stečenim na fakultetu koji obrazuje nastavnike.

(10) Za inkluzivno obrazovanje potrebne su vještine u individualiziranju nastavnog procesa u skladu sa različitim mogućnostima i dinamikom učenja svih učenika, što obavezuje nastavnike da se stručno usavršavaju za pružanje podrške učenicima u procesu učenja na fleksibilan način.

(11) Poslove nastavnika predsjednika stručnih aktiva može obavljati nastavnik koji ima položen stručni ispit.

(12) Na poslove mentora za stručno osposobljavanje pripravnika imenuje se nastavnik koji ispunjava uslove da ima ocjenu o radu naročito se ističe ili 5 godina radnog staža u struci, a ukoliko škola ne raspolaže ovim kadrom može se angažovati najkompetentniji nastavnik te struke, na obrazloženi prijedlog direktora.

(13) U spornim slučajevima o stručnoj spremi iz stava (1) ovog člana, rješava Ministarstvo, a nakon prethodno pribavljenog mišljenja odgovarajuće visokoškolske ustanove.

(14) Rješenje iz prethodnog stava je konačno i protiv istog se ne može izjaviti žalba.

Član 112

(Prava, obaveze i poslovi nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u srednjoj školi)

(1) Pravo i obaveza nastavnika, stručnih saradnika i saradnika je da organizuju i obavljaju neposredan obrazovno-odgojni rad, prate,

podstiču i pomažu razvoj učenika, stalno se stručno usavršavaju i izvršavaju druge zadatke, utvrđene ovim zakonom i aktima škole.

(2) Stručnu pomoć nastavnicima, stručnim saradnicima i saradnicima pruža Pedagoški zavod kroz savjeto- davno-instruktivni rad.

(3) Ako radnik škole, odnosno drugo lice koje je imenovano na funkciju ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme u školi na području Zeničko- dobojskog kantona, na njegov će zahtjev ugovor o radu mirovati do prestanka mandata.

(4) Obrazovno-odgojni rad u školi obavljaju nastavnici, stručni saradnici i saradnici.

(5) Primarni zadatak nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u školi je neposredan obrazovno-odgojni rad u okviru nastavnih planova i programa, uvažavajući funkcionalnu kreativnost pedagoškog rada, principe demokratičnosti i ljudskih prava.

(6) Lica iz stave (1) ovog člana obavljaju sljedeće poslove:

a) ostvaruju ciljeve i zadatke obrazovanja i odgoja utvrđene ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima i drugim aktima;

b) realizuju nastavne planove i programe u okviru 40- časovne radne sedmice i godišnjeg programa rada škole;

c) prate i vrednuju uspjeh u učenju i vladanju učenika;

d) vode evidenciju i dokumentaciju o obrazovno- odgojnom radu;

e) sarađuju sa organima upravljanja i organima rukovođenja u školi, roditeljima učenika i međusobno u domenu unapređenja obrazovanja i odgoja;

f) učestvuju u radu stručnih organa škole radi unapređenja djelotvornosti rada škole i

g) izvršavaju i druge obaveze po nalogu direktora škole koje proizlaze iz općih akata škole i godišnjeg programa rada škole.

Član 113

(Stručni saradnici i saradnici)

(1) Pedagoške, psihološke, andragoške, socijalne, zdravstvene, bibliotekarske i druge stručne poslove obrazovno-odgoj nog rada u

srednjoj školi obavljaju stručni saradnici sa završenim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđenim Pedagoškim standardima, kao i položenim stručnim ispitom.

(2) Organizacija i realizacija poslova stručnih saradnika i saradnika u srednjoj školi planira se i obavlja u skladu sa Pedagoškim standardima uz saglasnost Ministarstva.

Član 114

(Uslovi za zasnivanje radnog odnosa nastavnika, stručnih saradnika i saradnika)

(1) Poslove nastavnika, stručnog saradnika i saradnika može obavljati lice koje osim uslova utvrđenih zakonom, ispunjava i sljedeće uslove:

a) ima nivo obrazovanja u skladu sa Nastavnim planom i programom, odnosno Pedagoškim standardima za srednju školu;

b) ima položen stručni ispit za samostalan obrazovno- odgojni rad;

c) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova nastavnika ili stručnog saradnika.

(2) Na nastavnika, odnosno stručnog saradnika koji se prima u svojstvu pripravnika, ne odnosi se traženi uvjet iz stava (1) tačka b) ovog člana.

(3) Diplome izdate u Bosni i Hercegovini, kao i diplome izdate u bivšoj SFRJ do 6. aprila 1992. godine sa istim stepenom i vrstom školske spreme koja se traži za nastavnike i stručne saradnike škole, imaju jednaku vrijednost, a na osnovu Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 23/4).

(4) Za dokazivanje ispunjavanja uslova iz stava (1) tačka c) ovog člana, priznaje se samo ljekarsko uvjerenje koje izdaje ovlaštena zdravstvena ustanova.

(5) Poslove nastavnika u srednjoj školi na neodređeno radno vrijeme može obavljati osoba koja ima odgovarajuću školsku spremu definiranu Nastavnim planom i programom i položen stručni ispit za nastavnika.

(6) Poslove stručnog saradnika ili saradnika u srednjoj školi na neodređeno radno vrijeme može obavljati osoba koja ima odgovarajuću školsku spremu definiranu Pedagoškim standardima i položen stručni ispit za stručnog saradnika ili saradnika.

Član 115

(Ostali radnici u srednjoj školi)

(1) Administrativno-finansijske, analitičke, normativno- pravne, personalne, statističke i druge poslove, obavljaju administrativno-finansijski radnici i sekretari sa završenim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđene Pedagoškim standardima.

(2) Pomoćno-tehničke i druge poslove obavlja pomoćno- tehničko osoblje sa završenim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđene Pedagoškim standardima.

Član 116

(Zapošljavanje u srednjoj školi)

(1) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona je dužna u skladu sa Nastavnim planom i programom, odnosno Pedagoškim standardima, da dostavi Ministarstvu podatke o potrebama za popunom upražnjenih radnih mjesta.

(2) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona dužna je vršiti prijem nastavnika, stručnih saradnika i ostalih radnika u školi na osnovu javnog konkursa/oglasa, koji raspisuje školski odbor srednje škole, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i u skladu sa Programom zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška, kao i Kriterija o načinu bodovanja kandidata prilikom zasnivanja radnog odnosa u osnovnim i srednjim školama i đačkim domovima na području Zeničko-dobojskog kantona, koje donosi Ministarstvo.

(3) Konkurs se raspisuje najmanje dva puta u toku školske godine i to prije početka školske godine i prije početka drugog polugodišta, objavljuje u jednom dnevnom ili sedmičnom listu za koji se objektivno može pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.

(4) Ostali radnici primaju se u radni odnos putem javnog oglasa koji se objavljuje u jednom dnevnom ili sedmičnom listu za koji se objektivno može pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.

(5) Izuzetno, radi obezbjeđenja stručne zastupljenosti nastave, odnosno nesmetanog odvijanja obrazovno- odgojnog procesa, a do okončanja postupka po raspisanom konkursu/oglasu, direktor škole može, bez konkursa/oglasa, primiti u radni odnos na određeno vrijeme lice koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom, na period ne duži od 60 dana.

(6) Izuzetno, ako se po okončanju konkursa ne bude moglo izabrati stručno lice, direktor škole može angažovati lice na poslove instruktivne nastave.

(7) Angažovanje lica iz stava (6) ovog člana, se vrši u svojstvu radnika na određeno vrijeme odnosno na period do kraja polugodišta u skladu sa posebnim uputstvom koje donosi Ministarstvo.

(8) Radno-pravni status radnika škole čiji je osnivač Skupština Kantona, koji je ostao djelimično ili u cjelosti bez poslova i radnih zadataka u školi, rješava se u skladu sa ovim zakonom i Okvirnim programom zbrinjavanja tehnološkog viška radnika u školama na području Zeničko-dobojskog kantona.

(9) Škola čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice vrši prijem radnika na osnovu javnog konkursa/oglasa, u skladu sa uslovima, kriterijima i postupkom utvrđenim općim aktima škole.

(10) U slučajevima kada je neophodno angažovati nastavnika ili lice za realiziciju nastave koje nije završilo nastavnički fakultet, škola može angažovati radnika ugovorom o djelu, a koji se zbog specifičnih razloga, odnosno opravdanih potreba pedagoške prirode, može obnavljati do kraja nastavne godine.

(11) Propisom koji donosi Ministarstvo, uz prethodna usaglašavanja sa ovlaštenim predstavnicima obrazovnog sindikata, bliže se uređuju uslovi, kriteriji i postupak zapošljavanja u školama čiji je osnivač Skupština Kantona.

Član 117

(Zbrinjavanje tehnološkog viška)

(1) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona je dužna u skladu sa Pedagoškim standardima dostaviti Ministarstvu podatke o radnicima škole za čijim je radom djelimično ili u cjelosti prestala potreba na nivou škole.

(2) Škole su dužne, prije raspisivanja konkursa/oglasa, napraviti listu nastavnika, stručnih saradnika, sarad- nika i ostalih radnika koji su utvrđeni kao tehnološki višak, prema Okvirnom programu zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška radnika u osnovnim i srednjim školama na području Zeničko-dobojskog kantona.

Član 118

(Ljekarski i sistematski pregled radnika)

(1) Svi radnici srednje škole moraju biti ljekarski pregledani do početka nastave za tu školsku godinu.

(2) Troškovi sistematskog pregleda padaju na teret osnivača.

(3) Ako se u toku školske godine ustanovi da je nastavnik ili drugi radnik škole obolio od zarazne bolesti, ili ima ozbiljne psihičke poremećaje, utvrđene od strane ovlaštene zdravstvene ustanove, bit će oslobođen od izvođenja nastave i neposrednog kontakta sa učenicima do izlječenja.

(4) Podaci o zdravstvenom stanju radnika se moraju koristiti u skladu sa važećim propisima zaštite ličnih podataka.

(5) Lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti ili je prema nalazu stručnog ljekara postalo ovisnik, ne može raditi u srednjoj školi.

(6) Bliže odredbe ovog člana regulisat će se Pravilima škole.

Član 119

(Upućivanje radnika na ocjenu radne sposobnosti)

(1) U slučaju osnovane sumnje da je radniku škole psihičko ili fizičko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, na osnovu mišljenja i prijedloga Nastavničkog vijeća, Pedagoškog zavoda, koji vrši pedagoško-stručni nadzor i Inspekcije

za oblast obrazovanja, direktor škole donosi oduku o upućivanju radnika na ocjenu radne sposobnosti.

(2) Na odluku o upućivanju radnika na ocjenu radne sposobnosti nezadovoljni radnik ima pravo podnijeti žalbu školskom odboru.

(3) Odluka školskog odbora na podnesenu žalbu je konačna.

(4) Radnik čija je žalba odbačena ili odbijena, obavezan je na osnovu konačne odluke školskog odbora podvrgnuti se ocjeni radne sposobnosti.

(5) Troškovi vezani za ocjenu radne sposobnosti padaju na teret škole.

(6) Radnik škole koji odbije izvršiti odluku iz stava (4) ovog člana, čini povredu radne dužnosti.

(7) Ako se ocjenom radne sposobnosti od strane ovlaštene ustanove utvrdi da nastavnik, stručni saradnik ili saradnik nije u mogućnosti uredno izvršavati obaveze u obrazovno-odgojnom radu ili da drugi radnici ne mogu obavljati poslove na koje su raspoređeni zbog trajno narušenog psihičkog ili fizičkog zdravlja, ponudit će im se odgovarajući poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti, ako za to postoje uslovi.

(8) Radnik iz prethodnog stava ostvaruje sva pripadajuća prava u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Član 120

(Podobnost za rad sa učenicima)

(1) Za rad sa učenicima nepodoban je radnik škole koji je pravosnažnom presudom osuđen na kaznu zatvora za krivično djelo protiv ustavnog poretka, protiv čovječnosti i međunarodnog prava, protiv života i tijela, protiv dostojanstva lica i morala, protiv braka i porodice, protiv službene i druge odgovorne dužnosti, kao i drugih krivičnih djela koji zbog svoje prirode ne dozvoljavaju rad sa učenicima, odnosno rad u školi, osim ako je nastupila rehabilitacija po posebnom zakonu.

(2) Radniku škole iz stava (1) ovog člana, koji je pravosnažnom presudom osuđen na izdržavanje kazne zatvora u trajanju od

najmanje tri mjeseca, otkazat će se ugovor o radu bez obaveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

Član 121

(Privremena ili trajna suspenzija radnika)

(1) Radnik škole privremeno se suspenduje sa poslova i radnih zadataka koje vrši ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za djela iz člana 120. stav (1) ovog Zakona, do okončanja krivičnog postupka.

(2) Radnik škole može se privremeno suspendovati ako postoje osnovi sumnje da je učinio krivično djelo iz člana 120. stav (1) ovog zakona ili je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu radne dužnosti, do okončanja istražnog, odnosno disciplinskog postupka.

(3) Odluku o privremenoj suspenziji donosi direktor škole u skladu sa Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti koji donosi Ministarstvo.

(4) Tokom suspenzije radnik ima pravo na iznos plate u skladu sa propisima.

(5) Radniku pripada razlika između primljene plaće koju bi ostvario da nije suspendovan, kao i druga prava iz radnog odnosa koja nije ostvario zbog suspenzije, u slučaju:

a) ako mu ne bude izrečena disciplinska mjera zbog povrede radne dužnosti;

b) ako je na osnovu pravosnažne sudske odluke krivični postupak protiv njega obustavljen ili je oslobođen optužbe, ili je optužba odbijena, ali ne zbog nenadležnosti.

(6) Postupak utvrđivanja povrede radne dužnosti zaposlenih u školi obavezno će se regulisati Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti koji donosi Ministarstvo.

Član 122

(Prestanak rada nastavnika)

(1) Nastavnik može izgubiti pravo na dalji rad u nastavi ako Nastavničko vijeće, Pedagoški zavod koji vrši pedagoško-stručni nadzor i Inspekcija za oblast obrazovanja, (u daljem testu: Inspekcija), utvrdi da nastavnik ne izvršava svoje obaveze u skladu sa Nastavnim planom i programom, ovim zakonom, te drugim aktima škole.

(2) U slučaju prestanka prava nastavnika da obavlja neposredni obrazovno-odgojni rad srednja škola može takvog nastavnika rasporediti na druge poslove odnosno radne zadatke, koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.

(3) Kada nastavnik, kome je prestalo pravo da izvodi nastavu, ne bude raspoređen na druge poslove, ostvarivat će svoja prava shodno Zakonu o radu.

Član 123

(Raspored radnog vremena)

(1) Pravilnikom o radu srednje škole utvrđuje se raspored radnog vremena nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u okviru 40-satne radne sedmice i korištenja dnevnog odmora u toku radnog dana u skladu sa Pedagoškim standardima.

(2) Norme sati nastavnika utvrđuju se Pedagoškim standardima.

Član 124

(Broj sati neposrednog obrazovno-odgojnog rada)

(1) Norma časova redovne nastave po predmetima utvrđena je Pedagoškim standardima.

(2) Neposredni obrazovno-odgojni rad podrazumijeva časove redovne, izborne, dopunske, dodatne i instruktivne nastave i pisanje pripreme za nastavu, vrijeme za pregled pismenih zadaća, razredništvo, čas odjeljenske zajednice, vođenje sekcije ili drugih oblika vannastavnih aktivnosti.

(3) Izuzetno, ukoliko se po okončanju konkursne procedure, nastava nije mogla stručno zastupiti, niti se moglo angažovati lice na poslove instruktivne nastave, nastavnik može, po nalogu direktora, raditi više

od nastavne norme utvrđene Pedagoškim standardima do pet nastavnih časova sedmično.

(4) Rad iz stava (3) ovog člana smatra se prekovremenim radom.

Član 125

(Godišnji odmor)

(1) Nastavnici koriste godišnji odmor u toku ljetnog raspusta učenika, koji traje 30 radnih dana, a ostali radnici u skladu sa Pravilnikom o radu škole i Zakonom o radu.

(2) Nastavnici, stručni saradnici i saradnici koji zbog bolovanja i drugih opravdanih razloga ne iskoriste godišnji odmor u toku ljetnog odmora, mogu koristiti godišnji odmor shodno Zakonu o radu.

Član 126

(Pripravnik)

(1) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u zanimanju za koje se obrazovalo radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.

(2) Licu koje prvi put zasniva radni odnos na određeno vrijeme u zanimanju za koje se obrazovalo, za puno radno vrijeme pripada iznos plate pripadajućeg radnog mjesta, u skladu sa Kolektivnim ugovorom za djelatnost srednjeg obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona, kao i druge naknade koje nemaju karakter plate.

Član 127

(Osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa)

Ako je stručni ispit ili radno iskustvo zakonski utvrđeno, odnosno uslov za obavljanje poslova određenog zanimanja u obrazovanju, škola može lice koje završi obrazovanje, za takvo zanimanje primiti na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, u skladu sa zakonom.

Član 128

(Osposobljavanje pripravnika za samostalan rad)

(1) Nastavnik, stručni saradnik i saradnik koji prvi put zasniva radni odnos u statusu pripravnika, stiče pravo polaganja stručnog ispita po

isteku pripravničkog staža koji traje 9 mjeseci.

(2) Program pripravničkog stažiranja, polaganja stručnog ispita, sastav komisije pred kojom se polaže stručni ispit, škola u kojoj će se održati nastavni sat - praktični dio stručnog ispita, način polaganja i izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu, zatim oblici, način i program stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, kao i vođenje evidencije o stručnom ispitu, bliže se uređuju propisima koje donosi Ministarstvo.

(3) Za osposobljavanje pripravnika za samostalan obrazovno-odgojni rad odgovorni su direktor i mentor.

Član 129

(Verifikovanje nastave nastavnika, stručnog saradnika i saradnika)

(1) Verifikovanje nastave nastavnika i aktivnosti stručnog saradnika za vrijeme osposobljavanja za samostalan obrazovno-odgojni rad vrši mentor.

(2) Do momenta sticanja uslova za samostalan obrazovno- odgojni rad nastavnik, stručni saradnik i saradnik radi uz instrukcije i pod nadzorom mentora.

Član 130

(Praćenje i vrednovanje rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika)

(1) Rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika prati se i vrednuje kontinuirano, a ocjena rada se utvrđuje jedanput u četiri godine.

(2) Rezultati vrednovanja rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u srednjoj školi omogućavaju sticanje zvanja pod odgovarajućim uslovima.

(3) Postupak praćenja rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u srednjoj školi, vrednovanja rada, te sticanja zvanja na osnovu vrednovanja i vođenje dokumentacije o njihovom radu, bliže se uređuje propisima koje donosi Ministarstvo.

POGLAVLJE VI. NADZOR NAD RADOM SREDNJE ŠKOLE

Član 131

(Nadzor)

(1) Nadzor u smislu ovog Zakona podrazumijeva: nadzor nad zakonitošću rada srednje škole, inspekcijski nadzor i pedagoško-stručni nadzor.

(2) Nadzor nad zakonitošću rada srednje škole i inspekcijski nadzor vrši Inspekcija za oblast obrazovanja Ministarstva za obrazovanje nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.

(3) Pedagoško-stručni nadzor nad radom srednje škole vrši Pedagoški zavod.

Član 132

(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor odnosi se na:

a) postojanje propisanih uslova za rad obrazovno- odgojnih ustanova i drugih pravnih lica koja obavljaju djelatnost obrazovanja i odgoja (u daljem tekstu obrazovno-odgojne ustanove);

b) ostvarivanje obrazovno-odgojne, odnosno naučno- nastavne djelatnosti;

c) upotrebu nastavnih planova i programa, udžbenika i drugih nastavnih sredstava;

d) uslove za upis u obrazovno-odgojnu ustanovu;

e) vođenje propisane evidencije i dokumentacije;

f) primjenu odgojno-disciplinskih mjera prema učenicima;

g) primjenu ostalih propisa koji se odnose na nesmetan rad i funkcionisanje škole do donošenja konačnih odluka organa upravljanja školom.

(2) Nadzor nad primjenom propisa o radu (zaključivanje ugovora u radu, otkazivanje ugovora o radu i prestanak radnog odnosa, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa), vrši nadležna inspekcija rada.

(3) Inspekcijski nadzor u srednjoj školi obavlja se najmanje dva puta u toku školske godine.

(4) Izvještaj o izvršenom inspekcijskom nadzoru nadležna inspekcija dostavlja Ministarstvu, a zapisnike o obavljenom inspekcijskom nadzoru direktoru škole i školskom odboru.

Član 133

(Pedagoško-stručni nadzor)

(1) Pedagoško-stručni nadzor obuhvata aktivnosti nadzora nad procesom planiranja i programiranja rada škole, organizacijom i izvođenjem nastave, nadzor nad radom nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, te nadzor nad radom direktora i pomoćnika direktora srednje škole radi unapređenja obrazovno-odgojnog rada škole.

(2) Pedagoško-stručni nadzor u srednjoj školi obavlja Pedagoški zavod.

(3) Pedagoško-stručni nadzor iz stava (1) ovog člana posebno se odnosi na:

a) pružanje stručne pomoći u planiranju, programiranju i organizaciji obrazovno-odgojnog rada, ocjenjivanju i napredovanju učenika, a posebno nadarenih učenika;

b) praćenje primjene i realizacije Nastavnog plana i programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika, metoda i postupaka obrazovno- odgojnog rada;

c) praćenje i vrednovanje rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u nastavi, kao i rada direktora i pomoćnika direktora srednje škole, te

d) praćenje i unapređenje nastavne tehnike i tehnologije, organizovanje, obučavanje i usavršavanje nastavnika i saradnika za primjenu novih nastavnih metoda i nove nastavne tehnologije, te izdavanje publikacija iz oblasti nastavne teorije i prakse;

e) praćenje, proučavanje i analiza sistema obrazovanja i odgoja, te predlaganje mjera za njegovo unapređenje.

(4) Pedagoško-stručni nadzor u srednjoj školi obavlja se najmanje dva puta u toku školske godine: na kraju prvog polugodišta tekuće školske godine i na kraju školske godine.

(5) Tokom obavljanja pedagoško-stručnog nadzora sačinjava se zapisnik.

(6) Pedagoško-stručni nadzor u srednjoj školi odvija se u skladu sa pravilnikom kojeg donosi Ministarstvo.

(7) O obavljenom pedagoško-stručnom nadzoru Pedagoški zavod podnosi zbirni izvještaj Ministarstvu.

Član 134

(Obaveza škole pri vršenju nadzora)

(1) Škola je dužna da omogući nesmetano vršenje inspekcijskog nadzora i pedagoško-stručnog nadzora, kao i uvid u odgovarajuću dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u školi u skladu s predmetom nadzora.

(2) Inspekcijski nadzor se odvija uz prisustvo direktora škole.

(3) Pedagoško-stručni nadzor se odvija uz prisustvo direktora škole i pomoćnika direktora škole.

(4) Škola je dužna da, nakon upoznavanja nastavničkog vijeća i školskog odbora o izvršenom nadzoru, zapisnike i izvještaje o obavljenom nadzoru odlaže u arhivu na način koji je definisan propisima kojima se tretira pojedini oblik nadzora u školi.

DIO ČETVRTI - ORGAN UPRAVLJANJA I ORGAN RUKOVOĐENJA

Član 135

(Organ upravljanja i organ rukovođenja)

(1) Organ upravljanja u srednjoj školi je školski odbor.

(2) Organ rukovođenja je direktor srednje škole.

(3) Organ rukovođenja u školskom centru je direktor centra.

Član 136

(Sastav i imenovanje članova školskog odbora)

(1) Školski odbor srednje škole, kao javne ustanove, broji pet članova i to: jedan predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo, jedan predstavnik lokalne zajednice, jedan predstavnik Vijeća roditelja

učenika srednje škole na prijedlog Vijeća roditelja i dva predstavnika škole koji se biraju iz reda nastavnika, stručnih saradnika i saradnika škole na prijedlog Nastavničkog vijeća.

(2) Predstavnik osnivača:

a) treba da ima najmanje VI stepen stručne spreme (ili završen najmanje dodiplomski visokoškolski studij ili stručni studij na kojem se stiče najmanje 180 ECTS bodova);

b) ne može biti direktor škole registrovane u Kantonu;

c) ne može biti državni službenik/namještenik Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.

(3) Školski odbor po svom sastavu, u pravilu, odražava etnički sastav učenika i roditelja, radnika, te škole i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje, a u skladu sa posljednjim objavljenim popisom stanovništva u Bosni i Hercegovini.

(4) Članove školskog odbora srednje škole kao javne ustanove, na osnovu raspisanog javnog oglasa, konačno imenuje i razrješava Vlada Kantona na način i u postupku propisanim Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine, ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 12/03, 34/03 i 65/13), kao i Pravilnikom o radu školskog odbora srednje škole.

(5) U proceduri koja prethodi postupku imenovanja članova školskog odbora, kandidati za članove školskog odbora iz reda roditelja, odnosno staratelja učenika i radnika škole obavezni su u pisanom obliku obezbijediti većinsku podršku Vijeća roditelja škole (u daljem tekstu: Vijeće roditelja), odnosno većinsku podršku radnika škole pribavljenu na proširenoj sjednici Nastavničkog vijeća, koju čine svi radnici škole.

(6) Predsjednika i članove školskog odbora srednje škole kao javne ustanove konačno imenuje i razrješava Vlada Kantona u skladu sa kriterijima koje donosi Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva, a predsjednika i članove školskog odbora srednje škole u privatnom vlasništvu, imenuje i razrješava osnivač.

(7) Isto lice može biti predsjednik ili član samo u jednom školskom odboru odgojno-obrazovne ustanove na području Kantona.

(8) U školskom odboru ne može se dozvoliti angažman osobi za koju se u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije utvrdi da je: ovisnik o opijatima, kao i osoba koja boluje od duševne bolesti, a što će se preciznije urediti Pravilnikom iz stava (4) ovog člana.

(9) U slučaju kada je protiv osobe koja je član školskog odbora potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, (u daljem tekstu: krivični zakon) može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna obavijestiti o tome osnivača radi donošenja odluke o suspenziji tih lica do okončanja krivičnog postupka.

(10) O osobama iz stava (9) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (9) ovog člana škola je obavezna obavijestiti osnivača odnosno Ministarstvo radi donošenja odluke o njihovom razrješenju.

(11) U školskom odboru se ne mogu angažovati lica koja su izabrani dužnosnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, shodno odredbama Zakona o sukobu interesa u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine^, broj: 70/08), kao i lica iz člana 5., Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine, ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 12/03, 34/03 i 65/13).

Član 137

(Nadležnost školskog odbora)

(1) Školski odbor osigurava djelotvorno i efikasno korištenje svih resursa srednje škole i brine se o zakonitom radu škole, organa rukovođenja i stručnih organa škole.

(2) Nadležnosti školskog odbora su:

a) vrši izbor nastavnika, stručnih saradnika i saradnika;

b) izbor i konačno imenovanje i razrješenje direktora škole;

c) rješava u drugom stepenu i donosi konačne odluke po svim podnesenim prigovorima i žalbama;

d) odlučuje o prestanku prava nastavnika, stručnih saradnika i saradnika na dalji obrazovno-odgojni rad;

e) razmatranje i donošenje godišnjeg programa rada škole za tekuću godinu i izvještaja o realizaciji godišnjeg programa rada za prethodnu školsku godinu;

f) donosi odluke o broju, organizovanju i ukidanju odjeljenja srednje škole;

g) razmatra ostvarenje godišnjeg programa rada škole i realizaciju nastavnog plana i programa;

h) usvaja pravila škole i druga akta srednje škole;

i) odlučuje o prigovoru roditelja učenika na rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika;

j) postupa po žalbi učenika, odnosno roditelja učenika na odluku o izricanju odgojno-disciplinske mjere iz člana 107. stav (2) ovog Zakona;

k) donosi odluku o raspisivanju javnog konkursa/ oglasa;

l) postupa po žalbama i prigovorima kandidata po javnom konkursu;

m) razmatra žalbe i prigovore nastavnika, stručnih saradnika i saradnika na rješenje o ocjeni rada direktora srednje škole i drugim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa i o tome podnosi izvještaj osnivaču, odnosno Ministarstvu;

n) postupa po žalbama i prigovorima koji se odnose na rad direktora škole;

o) podnosi godišnji izvještaj o rezultatima rada srednje škole Ministarstvu;

p) imenovanje svih komisija za poslove iz svoje nadležnosti, a u skladu s Pravilima škole;

r) razmatra prijedloge odluka i preporuka koji se upute školskom odboru s ciljem preduzimanja odgovarajućih mjera;

s) donošenje općeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i drugih općih akata u skladu sa relevantnim propisima.

(3) Školski odbor je nadležan za odlučivanje u drugom stepenu po žalbama i prigovorima na odluke direktora škole na koje je dopuštena žalba ili prigovor, posebno po žalbama i prigovorima koji se odnose na rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i drugih radnika škole.

(4) Školski odbor, osim nadležnosti propisanih u stavovima (2) i (3) ovog člana, obavlja i sljedeće:

a) razmatra odluke i preporuke nastavničkog vijeća i sindikata i preduzima odgovarajuće mjere;

b) rješava sva pitanja odnosa s osnivačem;

c) razmatra i odobrava službena putovanja direktora škole;

d) u vanrednim situacijama kada je direktor spriječen da obavlja dužnost, a škola nema pomoćnika direktora, uz saglasnost Ministarstva, imenuje nastavnika ili stručnog saradnika koji ispunjava uslove za direktora koji će obavljati poslove i radne zadatke direktora, sve dok traje takva objektivna spriječenost;

e) vrši i druge poslove u skladu s relevantnim propisima i pravilima škole.

(5) Ukoliko Osnivač ne prihvati izvještaj o radu školskog odbora iz stava (2) ovog člana i ako školski odbor ne postupi po nalogu, odnosno mjeri suda, Ministarstva ili inspektora za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, odnosno nedostataka ili ako školski odbor postupi suprotno aktima suda, Ministarstva ili nadležne inspekcije, Ministarstvo pokreće proceduru razrješenja članova školskog odbora.

Član 138

(Rad školskog odbora)

(1) Način rada školskog odbora reguliše se Pravilnikom o formiranju i radu školskih odbora.

(2) Odluke školskog odbora su valjane ako za njih glasa većina od ukupnog broja imenovanih članova školskog odbora.

(3) Obavljanje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i besplatno.

(4) Procedure za imenovanje članova školskog odbora počinju najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata.

(5) Konstituirajuću sjednicu školskog odbora saziva direktor škole najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o imenovanju članova školskog odbora.

(6) Ministarstvo donosi Pravilnik o formiranju i radu školskih odbora.

Član 139

(Razrješenje članova školskog odbora)

(1) Status člana školskog odbora prestaje istekom mandata.

(2) Mandat člana školskog odbora iz reda roditelja, člana iz reda radnika škole i predstavnika lokalne zajednice prestaje najkasnije u roku od 60 dana od dana prestanka statusa redovnog učenika čiji je on roditelj, odnosno prestanka statusa radnika u datoj školi, odnosno isteka mandata predstavnika lokalne zajednice, kao i donošenja odluke Nastavničkog vijeća i Vijeća roditelja o razrješenju članova školskog odbora.

(3) Odmah nakon nastupanja okolnosti iz stavova (1) i (2) ovog člana, srednja škola je obavezna provesti proceduru popune te pozicije i o tome obavijestiti Ministarstvo, a ako je istekao mandat predstavniku osnivača ili predstavniku lokalne zajednice Vlada Kantona će popuniti tu poziciju.

(4) Vlada Kantona će razriješiti članove školskog odbora, odnosno školski odbor i prije isteka mandata u slučajevima kada se utvrdi da:

a) član ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom, aktom o osnivanju škole i pravilima srednje škole i pravilnikom kojim se reguliše rad školskog odbora;

b) školski odbor ne obavlja poslove iz svog djelokruga u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju škole, pravilima srednje škole,

pravilnikom kojim se reguliše rad školskog odbora, odnosno ako ne postupi po naloženim instrukcijama Ministarstva, kao i u drugim slučajevima predviđenim pravilima srednje škole.

(5) Odluku o razrješenju školskog odbora, na obrazloženi prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Kantona, te u skladu sa zakonom imenuje, na kraći period, školski odbor, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostave prijedloga.

(6) U slučaju razrješenja člana školskog odbora, odnosno razrješenju školskog odbora iz stavova (1) i (4) ovog člana, mandat novom članu, odnosno školskom odboru traje do isteka mandata razrješenog člana, odnosno razrješenog školskog odbora.

(7) Članovi školskog odbora koji su razrješeni u slučajevima utvrđenim u stavu (4) ovog člana, ne mogu biti ponovo imenovani u školske odbore osnovnih i srednjih škola Kantona.

(8) Evidenciju ovih lica vodi Ministarstvo.

Član 140

(Opći uslovi za obavljanje poslova direktora škole)

(1) Srednjom školom rukovodi direktor škole.

(2) Za direktora srednje škole može biti imenovana osoba koja, osim općih, ispunjava i sljedeće posebne uslove:

a) da u pogledu stručne spreme ispunjava uslove za nastavnika u srednjoj školi, odnosno stručnog saradnika u srednjoj školi;

b) da ima najmanje 5 godina radnog staža na poslovima u nastavi, odnosno obrazovno- odgojnom procesu, a naročito se ističe svojim radom, sposobnostima organizacije obrazovno- odgojnog rada škole i u pedagoškoj teoriji i praksi o čemu posjeduje mjerljive pokazatelje, odnosno relevantnu dokumentaciju;

c) da ima najmanje VII stepen stručne spreme, odnosno završen studij po bolonjskom sistemu (najmanje 240 ECTS bodova) za srednje tehničke i srodne i stručne škole;

d) da ima najmanje VII stepen stručne spreme, odnosno završen studij po bolonjskom sistemu (najmanje 300 ECTS bodova), za gimnazije;

e) kao i druge posebne uslove propisane pravilnikom iz stava (3) ovog člana.

(3) Direktora srednje škole kao javne ustanove, čiji je osnivač Skupština Kantona, imenuje školski odbor, na osnovu raspisanog javnog konkursa uz prethodno mišljenje Ministarstva i saglasnost Vlade Kantona, na način i u postupku propisanom Pravilnikom o izboru, imenovanju i razrješenju direktora srednje škole, koje donosi Ministarstvo.

(4) U slučaju da predloženi kandidat ne dobije saglasnost Vlade Kantona, školski odbor će imenovati vršioca dužnosti direktora na period od najduže 6 mjeseci, uz obavezu da se raspiše novi konkurs.

Član 141

(Posebni uslovi za obavljanje poslova direktora škole)

(1) Prilikom prijave na konkurs za izbor i imenovanje direktora škole, odnosno prilikom imenovanja pomoćnika direktora, kandidati su dužni dostaviti slijedeću dokumentaciju:

a) ovjerenu i potpisanu izjavu da nisu članovi tijela ili organa niti jedne političke stranke, te da za sve vrijeme obnašanja povjerenih javnih dužnosti neće politički djelovati u smislu postupanja po datim političkim uputstvima ili preporukama, smjernicama i komentarima političkih stranaka, javnog angažovanja u radu stranačkih tijela ili organa, učešća u organizovanju javnih političkih istupa uključujući i javna istupanja na političkim skupovima stranaka ili njihovih organa i tijela, kao i svim drugim oblicima javnog podržavanja iznesenih stavova političkih stranaka, a na osnovu kojih bi se u javnosti ili školi, mogla dovesti u pitanje njihova opredjeljena politička nepristra- snost;

b) ovjerenu i potpisanu izjavu da nisu u bilo kakvom srodstvu sa članovima školskog odbora.

(2) Sve prijave, odnosno informacije o političkom djelovanju potpisnika Izjave iz prethodnog stavka, dostavljaju se Komisiji koju imenuje Vlada Zeničko- dobojskog kantona, a koja se sastoji od pet članova, od kojih je jedan predsjednik i to: dva člana imenovana na

prijedlog skupštinske Komisije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, jednog člana imenovanog na prijedlog Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja u Federaciji Bosne i Hercegovine, jednog člana imenovanog na prijedlog Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, te jednog člana iz Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, imenovanog na prijedlog Ministra pomenutog Ministarstva, koja će razmotriti sve navode iz dostavljene prijave i svoje mišljenje o istoj dostaviti kantonalnoj inspekciji za obrazovanje i nauku, na daljnje postupanje.

(3) Komisija će razmotriti sve navode iz dostavljene prijave i svoje mišljenje o istoj dostaviti Kantonalnoj inspekciji za obrazovanje i nauku, na daljnje postupanje.

(4) Vlada Kantona daje saglasnost za kandidata kojeg predloži školski odbor, a koji ispunjava uslove konkursa i kriterije iz Pravilnika koji donosi Ministarstvo.

(5) U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora škole, članovi školskog odbora iz reda roditelja i radnika škole obavezni su podržati obrazložen prijedlog Vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih prisutnih članova Vijeća roditelja na sjednici Vijeća roditelja, odnosno radnika na sjednici Nastavničkog vijeća u proširenom sastavu.

(6) Direktora srednje škole čiji osnivač nije Skupština Kantona imenuje školski odbor na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača.

(7) Direktor srednje škole se imenuje na period od četiri godine s mogućnošću jednog reizbora u toj srednjoj školi.

(8) Školski odbor raspisuje konkurs za direktora srednje škole, najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata, koji se objavljuje u sredstvu informisanja, o čemu obavještava Ministarstvo.

(9) Postupak izbora i imenovanja direktora škole školski odbor sprovodi uz poštivanje načela zakonitosti, otvorenosti i transparentnosti, kvalitete, zastupljenosti pri zapošljavanju i nezavisne provjere, u skladu sa važećim zakonima.

(10) Nadzor nad sprovođenjem procedure izbora i imenovanja direktora škole provodi Ministarstvo.

(11) Na prava i obaveze radnika koji su imenovani za direktora škole primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja, kojima se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa, a koje nisu utvrđene ovim Zakonom.

(12) Za direktora srednje škole i vršioca dužnosti direktora srednje škole ne može se imenovati:

a) osoba za koju se, u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije, utvrdi da boluje od duševne ili zarazne bolesti, ovisnik o opijatima, a što će se preciznije urediti Pravilima škole;

b) osoba protiv koje je potvrđena optužnica ili izrečena pravosnažna presuda ili mjera za jedno ili više krivičnih djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više;

c) osoba koja je član organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti ili savjetnik u smislu Zakona o sukobu interesa ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 16/02.), kao i članovi organa i tijela političkih partija;

d) osoba protiv koje je pokrenut krivični postupak.

(13) Pitanja imenovanja i razrješenja direktora škola bliže se uređuju Pravilima škole i Pravilnikom kojeg donosi Ministarstvo.

Član 142

(Prava i obaveze direktora škole)

(1) Direktor škole je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.

(2) Direktor škole, osim poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

a) priprema nacrt godišnjeg programa rada škole nakon čijeg donošenja je odgovoran za njegovo provođenje;

b) planira rad, saziva i vodi sjednice razrednih i nastavničkih vijeća;

c) predlaže okvirni finansijski plan škole Ministarstvu i odgovoran je za praćenje realizacije usvojenog finansijskog plana škole;

d) odlučuje o raspoređivanju nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika srednje škole na određene poslove i zadatke u skladu sa njihovom stručnom spremom/zvanjem i rezultatima rada;

e) u skladu s odredbama ovog zakona vrši izbor i postavljenje ostalih radnika i s njima zaključuje ugovor o radu;

f) brine se o zbrinjavanju tehnološkog viška radnika u skladu sa odredbama ovog Zakona;

g) osigurava uslove za stručno usavršavanje nastavnika i stručnih saradnika, te stručno osposobljavanje ostalih radnika u školi;

h) brine se o sigurnosti i zdravlju, te o pravima, obavezama i interesima učenika i radnika škole;

i) sarađuje s učenicima i roditeljima učenika;

j) predlaže školskom odboru pravila škole i druge opće akte usaglašene sa reprezentativnim sindikatom;

k) vrši evaluaciju rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u školi;

l) posjećuje redovnu nastavu i ostale oblike neposrednog obrazovno-odgojnog rada u školi;

m) poduzima mjere propisane zakonom zbog neizvršavanja poslova ili zbog neispunjavanja drugih obaveza iz radnog odnosa;

n) sarađuje s osnivačem škole, Ministarstvom i Pedagoškim zavodom, te drugim ustanovama i drugim organima od značaja za život i rad srednje škole kojom rukovodi;

o) za svaku školsku godinu utvrđuje raspored nastavnika i drugih radnika škole na određene poslove, u skladu s općim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u školi;

p) utvrđuje raspored radnog vremena svih radnika škole u skladu s zakonom o radu i kolektivnim ugovorima;

r) predlaže raspored časova nastavničkom vijeću;

s) rješava u prvom stepenu po žalbama i prigovorima na rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, kao i drugih radnika u školi;

t) rješava u prvom stepenu po žalbama i prigovorima roditelja učenika;

u) odgovoran je za izvršenje uputstava, upozorenja i instrukcija Ministarstva, Inspekcije za oblast obrazovanja u slučaju neprimjerenog ponašanja nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i drugih radnika i njihovog negativnog uticaja na učenike i ostale radnike škole;

v) provodi odluke školskog odbora i nastavničkog vijeća;

z) podnosi Školskom odboru izvještaje o rezultatima rada;

aa) vrši i druge poslove utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima i pravilima škole.

Član 143

(Prava direktora škole iz radnog odnosa)

(1) Radnik škole, odnosno drugo lice koje je imenovano na funkciju direktora škole, postavlja se rješenjem o postavljenju na period od četiri godine koje na osnovu prethodne odluke školskog odbora o konačnom imenovanju, donosi predsjednik školskog odbora.

(2) Ako radnik škole, odnosno drugo lice koje je imenovano na funkciju direktora iz stava (1) ovog člana, ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme u školi, na njegov će zahtjev ugovor o radu mirovati do prestanka mandata, a najduže za vrijeme trajanja dva uzastopna mandata.

(3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana radnik škole podnosi školskom odboru u pisanoj formi, u roku od 30 dana od dana prijema rješenja iz stava (1) ovog člana.

(4) Radnik škole, odnosno drugo lice koje je imenovano na funkciju direktora škole iz stava (1) ovog člana, ima se pravo vratiti na rad u školu u kojoj je prethodno radio, ako se na te poslove, uz prethodnu pisanu obavijest školskom odboru, vrati u roku od 30 dana od dana

prestanka obavljanja poslova direktora, u protivnom mu prestaje radni odnos.

(5) Ako je za sticanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa s istim poslodavcem, radniku škole, odnosno drugom licu koje je imenovano na funkciju direktora škole iz stava (1) ovog člana, nakon povratka na rad, period mirovanja ugovora o radu ubraja se u neprekidno trajanje radnog odnosa.

(6) Radnika škole iz stava (1) ovog člana do povratka na poslove za koje mu ugovor o radu miruje zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva isključivo na određeno vrijeme.

(7) Na prava i obaveze radnika škole, odnosno drugog lica koje je imenovano na funkciju direktora škole iz stava

(1) ovog člana, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i važećih kolektivnih ugovora, kojima se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa, a koje nisu utvrđene ovim zakonom.

Član 144

(Prestanak dužnosti direktora škole)

(1) Dužnost direktora škole prestaje:

a) istekom mandata;

b) na lični zahtjev;

c) razrješenjem;

d) ako je, zbog provođenja odluke ili akta koje je donio, došlo do povrede prava radnika ili imovine srednje škole, ako je njegovim odnosom nanesena šteta učenicima škole, odnosno njihovim roditeljima, starateljima ili društvenoj zajednici;

e) sticanjem uslova za prestanak radnog odnosa zbog odlaska u penziju;

f) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, provedbenim aktima i pravilima škole.

(2) Konačnu odluku o prestanku dužnosti direktora škole donosi školski odbor u okviru svojih nadležnosti, a u izuzetnim slučajevima

nepostupanja po datim uputama i smjernicama Ministarstva i na obrazloženi prijedlog Ministra.

Član 145

(Razrješenje direktora škole)

(1) Školski odbor je obavezan razriješiti direktora prije isteka mandata ako se utvrdi da:

a) ne izvršava obaveze iz ovog Zakona;

b) u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije boluje od zarazne ili duševne bolesti, ovisnik je o opijatima, a što će se preciznije urediti Pravilima škole;

c) je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela za koja se odredbama važećeg krivičnog zakona može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više;

d) je škola, odnosno direktor odgovoran za teži prekršaj iz ovog Zakona;

e) škola ne ostvaruje utvrđeni nastavni plan i program ili ga ostvaruje s utvrđenim, odnosno neotklonje- nim nedostacima i nepravilnostima;

f) direktor ne postupi po nalogu odnosno mjeri suda, mjeri Ministarstva ili inspektora za oblast obrazovanja za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti odnosno nedostataka ili ako direktor postupi suprotno aktima suda, instrukcijama, uputama ili smjernicama Ministarstva, Pedagoškog zavoda ili nadležne inspekcije za oblast obrazovanja;

g) školski odbor ili Ministarstvo utvrde nesavjesno i nestručno obavljanje poslova direktora;

h) postupajući suprotno Zakonu i podzakonskim aktima, onemogućuje rad stručnih organa škole i rad školskog odbora;

i) dostavi Ministarstvu netačne podatke o broju odjeljenja, učenika, časova i radnika;

j) fizički kažnjava, omalovažava i vrijeđa ličnost učenika, radnika ili roditelja, ili neprimjerenim ponašanjem narušava ugled škole, ugled

prosvjetnog radnika i društva u cjelini, a što se preciznije uređuje Pravilnikom o kućnom redu s etičkim kodeksom koji donosi Ministarstvo;

k) u toku mandata ne ispunjava uslove ili je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na javni konkurs, za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni;

l) postoje nepravilnosti u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

(2) U slučaju kršenja zakona, profesionalne nekompetentnosti ili nemarnosti, školski odbor je obavezan po hitnom postupku suspendovati direktora, do konačnog rješenja u skladu sa zakonom, a suspendovani direktor ostvaruje prava u skladu sa zakonom i važećim kolektivnim ugovorima.

(3) U slučaju kada je protiv direktora potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg krivičnog zakona može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna obavijestiti osnivača radi donošenja odluke o suspenziji do okončanja krivičnog postupka, a suspendovani direktor ostvaruje prava u skladu sa Zakonom i važećim kolektivnim ugovorima.

(4) Dok traje postupak razješenja direktora iz stava (1) ovog člana, školski odbor je dužan suspendovati direktora škole do okončanja postupka u skladu sa Zakonom.

(5) Za vrijeme suspenzije direktora škole školski odbor će ovlastiti pomoćnika direktora, odnosno nastavnika ili stručnog saradnika škole koji ispunjava uslove iz člana 140. stav (2) ovog zakona, da obavlja poslove iz nadležnosti direktora, koji ne trpe odlaganje.

(6) Direktor koji je razriješen prije isteka mandata iz razloga navedenih u stavovima (1) i (2) ovog člana ne može biti ponovo imenovan za direktora škole ili vršioca dužnosti direktora škole.

(7) Ministarstvo može predložiti školskom odboru srednje škole da direktora srednje škole razriješi i prije isteka vremena na koje je imenovan ako školski odbor ne prihvati izvještaj direktora iz člana 143. alineja b), ovog Zakona i utvrdi da je odgovoran za neuspjeh u obrazovno-odgojnom radu srednje škole.

(8) Ukoliko je osnivač srednje škole Skupština Kantona, prava i obaveze osnivača iz ovog člana vrši Vlada Kantona.

(9) Način i procedure razrješenja direktora škole bliže se uređuje pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 146

(Vršilac dužnosti direktora škole)

(1) Vršilac dužnosti direktora škole imenuje se u slučajevima propisanim zakonom, bez konkursa.

(2) Ukoliko direktor škole nije imenovan, odnosno ukoliko je razriješen prije isteka mandata, školski odbor će po hitnom postupku iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole imenovati vršioca dužnosti direktora škole na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana imenovanja, i u roku od 30 dana raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora škole.

(3) U slučaju privremene spriječenosti direktora da obavlja poslove, a koji nije uspio ovlastiti osobu koja će obavljati neodložne poslove direktora škole, školski odbor će ovlastiti pomoćnika direktora, odnosno osobu iz reda nastavnika i stručnih saradnika koji će obavljati privremene i neodložne poslove direktora škole.

(4) Vršilac dužnosti se imenuje na period najduže od 6 mjeseci, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

(5) Osnivač srednje škole u privatnoj svojini ima pravo imenovati vršioca dužnosti direktora škole bez saglasnosti Vlade Kantona, a u skladu sa pravilima škole i uslovima iz člana 141. ovog Zakona.

(6) Ako osoba imenovana za vršioca dužnosti direktora škole ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme, na njezin će zahtjev školskom odboru u pisanoj formi, ugovor o radu mirovati u periodu u kojem će obavljati poslove direktora škole.

(7) Vršilac dužnosti direktora škole ima sva prava i obaveze kao i direktor škole, pri čemu se mandat vršioca dužnosti ne smatra prekidom mandata u odnosu na dva prethodna uzastopna mandata direktora te škole.

Član 147

(Pomoćnik direktora škole)

(1) Srednja škola, u skladu sa Pedagoškim standardima, može na poslovima rukovođenja, općim aktom, utvrditi i poslove pomoćnika direktora škole.

(2) Izbor pomoćnika direktora škole vrši školski odbor, na prijedlog direktora škole, iz reda nastavnika i stručnih saradnika te škole i uz saglasnost Ministarstva, koja se pribavlja svake školske godine za narednu školsku godinu.

(3) Za pomoćnika direktora škole može se imenovati lice koje ispunjava iste uslove kao i direktor škole.

(4) Postupak izbora i razrješenja pomoćnika direktora škole, njegova ovlaštenja i dužnosti, bliže se utvrđuju pravilima škole.

DIO PETI - STRUČNI I SAVJETODAVNI ORGANI ŠKOLE

Član 148

(Stručni organi u srednjoj školi)

(1) U srednjoj školi djeluju stručni organi:

a) nastavničko vijeće, koje sačinjavaju nastavnici i stručni saradnici;

b) razredno vijeće, koje sačinjavaju nastavnici tih razreda;

c) stručni aktivi nastavnika određenih nastavnih oblasti.

(2) Način rada stručnih organa reguliše se poslovnikom o radu stručnih organa.

(3) Razrednik je stručni voditelj odjeljenja.

(4) Bliže odredbe o radu stručnih organa i razrednika sadrže akti srednje škole (pravila škole, godišnji program rada i dr.).

Član 149

(Nastavničko vijeće)

(1) Nastavničko vijeće je stručni organ, a obavlja slijedeće poslove i zadatke:

a) stara se o organizaciji obrazovno-odgojnog rada u školi i preduzima mjere za unapređenje tog rada;

b) utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada škole;

c) analizira uspjeh učenika i rad razrednih vijeća;

d) na prijedlog direktora određuje razrednike;

e) vrši izbor oblika nastave i saglasno tome vrši raspored učenika po odjeljenjima i podjelu predmeta na nastavnike, odnosno utvrđuje organizaciju nastave u 40-satnoj radnoj sedmici;

f) odobrava učenicima završavanje dva razreda u toku jedne školske godine;

g) prati ostvarivanje nastavnog plana i programa i preduzima mjere za njegovo izvršenje;

h) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature;

i) utvrđuje prijedlog i prati realizaciju stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih organa, tijela i komisija;

j) utvrđuje program i prati realizaciju stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih saradnika i saradnika;

k) analizira rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i predlaže mjere za unapređenje obrazovno-odgojnog rada;

l) analizira i koordinira rad stručnih aktiva;

m) vodi brigu o profesionalnoj orijentaciji učenika;

n) imenuje komisije za polaganje ispita;

o) imenuje članove komisije za upis učenika u prvi razred srednje škole;

p) odobrava i organizuje polaganje razrednih ispita, mature, odnosno završnih ispita koji se obavljaju u školi u skladu sa ovim Zakonom, te razmatra i usvaja izvještaje o ispitima;

r) donosi odluku o poništenju ispita;

s) stara se o zajednici učenika škole;

t) razmatra izvještaje o izvršenom pedagoško- stručnom nadzoru, po potrebi inspekcijskom pregledu, preduzima odgovarajuće mjere i vodi brigu o izvršenju tih mjera;

u) obavlja i druge poslove predviđene zakonom i pravilima srednje škole;

(2) Radom nastavničkog vijeća rukovodi direktor srednje škole ili član nastavničkog vijeća kojeg on odredi.

Član 150

(Razredno vijeće)

(1) Razredno vijeće obavlja slijedeće poslove i zadatke:

a. analizira uspjeh učenika i rad nastavnika u odjeljenjima određenog razreda;

b. neposredno radi na profesionalnoj orijentaciji učenika;

c. odlučuje o programima za nadarene učenike, za učenike s teškoćama u razvoju i o oblicima nastave koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cjelini ili za pojedine grupe učenika ili učenika pojedinačno;

d. usklađuje rad nastavnika u obrazovno-odgojnom procesu;

e. utvrđuje zaključne ocjene;

f. izriče i drugim organima predlaže odgojno-discipli- nske mjere prema učenicima;

g. analizira rad nastavnika, stručnih saradnika i sara- dnika i predlaže mjere za unapređenje obrazovno- odgojnog rada;

h. vrši i druge poslove utvrđene pravilima škole.

(2) Razrednim vijećem rukovodi razrednik.

Član 151

(Stručni aktiv)

(1) U školi se obrazuju stručni aktivi, čiji su članovi nastavnici određenih nastavnih oblasti.

(2) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik stručnog aktiva.

(3) Stručni aktiv obavlja slijedeće poslove:

a) prati realizaciju nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređenje,

b) usaglašava kriterije ocjenjivanja,

c) predlaže izmjene nastavnog plana i programa u skladu s tehnološkim razvojem i dostignućima u toj oblasti,

d) daje prijedlog direktoru u vezi s podjelom predmeta na nastavnike,

e) učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika,

f) obavlja i druge poslove utvrđene Pravilima škole.

(4) Način rada stručnih organa reguliše se poslovnikom o radu stručnih organa škole.

(5) Bliže odredbe o radu stručnih organa i rada razrednika u srednjoj školi sastavni su dio pravila škole.

Član 152

(Savjetodavno vijeće)

(1) Svaka srednja stručna škola formira savjetodavno vijeće izabrano od predstavnika lokalnog tržišta rada koje je u vezi s obrazovanjem određenih profila zanimanja.

(2) Savjetodavno vijeće pomaže školi u planiranju sadržaja, njenih programa, savjetuje školu o svim pitanjima koja se tiču obuke i pomažu jačanju veza između škole i lokalnog tržišta rada.

(3) Sastav savjetodavnog vijeća i procedure imenovanja njegovih članova regulišu se Pravilima škole.

(4) Obavljanje dužnosti članova savjetodavnog vijeća je dobrovoljno i besplatno.

DIO ŠESTI - DOMOVI UČENIKA

Član 153

(Rad doma učenika)

Dom učenika je ustanova koja obezbjeđuje učenicima smještaj, ishranu, odgojno-obrazovni rad, staranje o zdravlju, kulturno-zabavne i sportsko-rekreativne aktivnosti.

Član 154

(Osnivanje doma učenika)

Za osnivanje doma učenika osnivač je dužan da, pored općih uslova utvrđenih ovim Zakonom, obezbijedi sredstva i uslove u skladu sa

Pedagoškim standardima i higijensko-tehničkim normativom prostornih uslova za rad srednjih škola.

Član 155

(Program odgojno-obrazovnog rada doma učenika)

(1) Programom odgojno-obrazovnog rada utvrđuju se poslovi, ciljevi, zadaci, sadržaji, vrsta i obim odgojno- obrazovne aktivnosti u domu učenika, a ostvaruju ga odgajatelji i stručni saradnici.

(2) Jedinstveni program odgojno-obrazovnog rada za sve domove učenika donosi Ministarstvo.

Član 156

(Stručni organi doma učenika)

(1) Stručni organ doma učenika je pedagoško vijeće koje sačinjavaju svi odgajatelji, stručni saradnici i saradnici doma učenika, a vijećem rukovodi direktor doma.

(2) Dom učenika može imati i drugestručne organe koje formira, u zavisnosti od svojih potreba, u skladu sa pravilima doma.

(3) Bliže odredbe o sadržaju i načinu rada stručnih organa (5) Vršenje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno doma učenika sadrže Pravila doma učenika. i bez naknade.

Član 157

(Pravila doma učenika)

(1) Dom učenika ima Pravila doma učenika po kojima ustanova radi, a koja donosi školski odbor.

(2) Pravila doma učenika sadrže odredbe koje se odnose na:

a) unutrašnju organizaciju doma;

b) djelatnost doma;

c) prijem učenika u dom;

d) prava i dužnosti učenika;

e) saradnju doma sa školama i drugim domovima;

f) odgajatelje, stručne saradnike i ostale zaposlenike doma;

g) organ upravljanja i rukovođenja doma i stručne organe doma;

h) plan i program rada doma;

i) finansiranje i sredstva doma.

(3) Pravilnik o radu doma učenika bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 158

(Organ upravljanja i organ rukovođenja doma učenika)

(1) Organ upravljanja u domu učenika je školski odbor, a organ rukovođenja je direktor doma učenika.

(2) Domom učenika upravlja školski odbor koji ima pet članova.

(3) Dva člana školskog odbora biraju se iz reda odgajatelja i stručnih saradnika doma učenika, jedan iz reda ostalih zaposlenika, jedan iz reda lokalne zajednice, a jednog bira osnivač.

(4) Osnivač će sprovesti proceduru izbora i imenovanja školskog odbora u skladu sa važećim zakonima, na način poštivanja načela zakonitosti, otvorene konkurencije i transparentnosti, ravnopravne zastupljenosti i kvalitete kandidata za konačno imenovanje.

(6) Mandat članova školskog odbora traje četiri godine i isti se ne mogu birati više od dva puta.

(7) Ukoliko je osnivač doma učenika Kanton, prava i obaveze iz stava (2) i (3) ovog člana, vrši Vlada Kantona.

Član 159

(Direktor doma učenika)

(1) Za direktora doma učenika može biti imenovano lice koje je državljanin Bosne i Hercegovine i posjeduje opću zdravstvenu sposobnost, ispunjava uslove za odgajatelja u domu učenika i ima sedmi stepen stručne spreme, najmanje (240 bodova ECTS), ističe se organizacionim sposobnostima i ima najmanje pet godina radnog iskustva u odgojno-obrazovnom radu.

(2) Postupak imenovanja direktora doma učenika reguli- san je članom 141., stav (2) do stava (9), ovog zakona.

(3) Posebni uslovi za obavljanje poslova direktora doma učenika regulisani su članom 141., stav (1) i stav (2), ovog zakona.

(4) Prava i obaveze direktora doma učenika, prestanak dužnosti i razrješenje direktora doma učenika reguliše se analogno odredbama članova 142., 143., 144. i 145. ovog zakona.

Član 160

(Raspisivanje konkursa za imenovanje direktora doma učenika)

(1) Školski odbor doma učenika raspisuje konkurs za direktora doma koji se objavljuje u javnom glasilu za koje se može objektivno pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.

(2) U konkursu za izbor i imenovanje direktora objavljuju se uslovi iz člana 159. stav (1), ovog Zakona.

Član 161

(Odgajatelji doma učenika)

(1) Za odgajatelja doma učenika može biti izabrano lice koje ispunjava uslove za nastavnika, pedagoga ili psihologa u srednjoj školi, sa završenim VII stepenom stručne spreme, najmanje (240 ECTS bodova).

(2) Osobi kojoj je izrečena pravosnažna presuda za krivično djelo koje, s obzirom na prirodu krivičnog djela, takvu osobu čini nepodobnom za rad s djecom neće biti dozvoljen rad u svojstvu odgajatelja, odnosno zaposlenika u domu.

Član 162

(Prijem učenika)

(1) Pravo na smještaj i ishranu u domu učenika imaju redovni učenici srednjih škola.

(2) Prijem učenika u dom vrši se na osnovu konkursa, kojeg raspisuje školski odbor, najkasnije do 1. avgusta, a prijem učenika u dom se obavlja prije početka nove školske godine.

(3) Prijem dokumenata po konkursu, raspodjelu mjesta i smještaj učenika, vrši komisija za prijem učenika, koju imenuje direktor doma.

Član 163

(Organizacija doma učenika)

Odredbe ovog Zakona o statusu, osnivanju, radu i prestanku rada, posebnom društvenom interesu, javnosti rada, godišnjem programu rada i izvještaju, nadzoru nad radom, upisu, pravima i obavezama učenika, izboru, vrednovanju rada i napredovanju odgajatelja, stručnih saradnika i saradnika, organu upravljanja i rukovođenja i vođenju dokumentacije i evidencije odnose se i na domove učenika.

## DIO SEDMI - KOORDINIRANJE AKTIVNOSTI NA PROVOĐENJU OBRAZOVNE POLITIKE NA PODRUČJU KANTONA

Član 164

(Aktivi direktora)

(1) S ciljem uspostavljanja uzajamne saradnje, razmjene iskustava u pogledu dogovora o nastavnim metodama, primjerima dobre prakse i ostalim aktivnostima vezanim za unapređenje nastavnog procesa, mogu se formirati aktivi direktora.

(2) Aktiv direktora srednjih škola, može se formirati za jednu ili više grad/općina, a čine ga direktori srednjih škola sa područja jedne ili više grada/općina.

(3) Aktom o formiranju aktiva direktora utvrđuje se sastav, djelokrug rada i ostali poslovi aktiva direktora.

(4) Aktiv direktora donosi Poslovnik o radu, uz saglasnost Ministarstva.

(5) Aktivi direktora iz stava (2), ovog člana, mogu formirati Aktiv direktora srednjih škola Zeničko-dobojskog kantona, koji nema svojstvo pravnog lica.

Član 165

(Potrebe i interesi Kantona u srednjem obrazovanju i odgoju)

Potrebe i interesi Kantona u srednjem obrazovanju i odgoju, u smislu ovog Zakona, su:

a) organizovanje općeg i stručnog obrazovanja na dostignućima savremene nauke, tehnologije i društvenog razvoja za sticanje znanja

i vještina za rad i nastavak obrazovanja;

b) unapređenje djelatnosti srednjeg obrazovanja i obezbjeđenje uslova rada prema zahtjevima nastavnih planova i programa;

c) obezbjeđenje dostupnosti srednjeg obrazovanja prema sposobnostima i mogućnostima učenika, a posebno nadarenih učenika koji postižu nadpro- sječne rezultate;

d) stipendiranje redovnih učenika;

e) srednje obrazovanje odraslih;

f) stručno usavršavanje nastavnika;

g) srednje obrazovanje i odgoj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama;

h) definisanje udžbeničke politike.

Član 166

(Sredstva za zadovoljavanje potreba i interesa Kantona)

Sredstva za zadovoljavanje potreba i interesa Kantona stiču se na način utvrđen Zakonom o ustanovama.

Član 167

(Sticanje prihoda u srednjoj školi)

(1) Srednja škola može sticati prihod i:

a) donacijom pravnih i fizičkih lica, te od domaćih i stranih vladinih ili nevladinih organizacija;

b) iz legata, poklona i zavještanja;

c) izradom i prodajom proizvoda i pružanjem usluga koje škola može da ima;

d) prodajom intelektualnih usluga;

e) od upisnine učenika, uz saglasnost osnivača, odnosno Vlade Kantona u slučaju kada je osnivač srednje škole Skupština Kantona;

f) prodajom materijalnih dobara, uz saglasnost osnivača, odnosno Vlade Kantona u slučaju kada je osnivač srednje škole Skupština Kantona;

g) iznajmljivanjem prostora i opreme.

(2) Srednja škola može sticati prihod, pored navede-nog u stavu (1) ovog člana, i participacijom dijela novčanih sredstava za amortizaciju potrošnih sredstava, odnosno opreme.

(3) Vlastiti prihod škole usmjerit će se za pokrivanje troškova škole.

Član 168

(Finansijska i druga pomoć srednjim školama)

(1) Srednja škola može primati finansijsku i drugu pomoć za unapređenje rada, poboljšanje uslova školovanja i sve druge potrebe škole, i ista ne smije ni na koji način biti uslovljena.

(2) Srednja škola može obavljati komercijalnu djelatnost, naročito u kontekstu stručne obuke, koju odobrava školski odbor na osnovu plana nastavničkog vijeća, a uz saglasnost Ministarstva.

(3) Srednja škola raspolaže prihodom ostvarenim od komercijalne djelatnosti i koristi ga za svoje potrebe u skladu sa važećim zakonskim propisima iz oblasti finansija i odgovarajućim obrazovnim propisima.

DIO OSMI - KAZNENE ODREDBE

Član 169

(Novčane kazne za školu i odgovorno lice u školi)

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj srednja škola na račun materijalnih troškova, odnosno vlastitih prihoda, ako:

a) otpočne sa radom prije nego što ispuni uslove za rad u skladu sa članom 19. stav (1) i (2) ovog zakona;

b) izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu o završenom razredu, odnosno obrazovanju prije upisa u Registar u skladu sa članom 19. stav (5) ovog zakona;

c) izvodi nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donio nadležni organ u skladu sa članom 35. ovog zakona;

d) bez odluke Ministarstva prekine nastavu u skladu sa članom 40. ovog zakona;

e) primjenjuje nastavne planove i programe prije nego što ispuni uslove za rad u skladu sa članom 41. stav (2) ovog zakona;

f) ne upotrebljava školske udžbenike u skladu sa članom 49. stav (1) ovog zakona;

g) ne posjeduje nalaz i mišljenje stručnjaka iz odgovarajućih ustanova zdravstvenog ili socijalnog tipa u skladu sa članom 73. stav (1) ovog zakona;

h) obavi dopunske ili razredne ispite suprotno propisu donesenom na osnovu člana 104. ovog zakona.

(2) Za prek šaj iz prethodnog stava kazn ti će se i odgovorno lice novčanom kaznom od 400 do 1.000 KM.

Član 170

(Novčane kazne za školu i odgovorno lice u školi)

(1) Novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj srednja škola na račun materijalnih troškova, odnosno vlastitih prihoda ako:

a) učenici u toku dana, odnosno sedmice imaju veći broj sati od broja sati utvrđenih članom 37. ovog zakona;

b) ne realizuje godišnji fond nastavnih sati predviđen nastavnim planom i programom u skladu sa članom 43. stav (1) i (2) ovog zakona;

c) ne donese godišnji program rada za tekuću školsku godinu u predviđenom roku u skladu sa članom 44. stav (2) ovog zakona;

d) organizuje eksperimentalnu nastavu suprotno određenjima iz člana 62. ovog zakona;

e) vrši vrednovanje rada, sistematsko praćenje razvoja učenika i usmjeravanje učenika suprotno članovima 93., 94., 95. i 96. ovog zakona;

f) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju obrazovno-odgojne djelatnosti u skladu sa članom 103. ovog zakona;

g) ne vrši ljekarski pregled radnika škole u skladu sa članom 118. stav (1) ovog zakona;

h) jedanput u četiri godine ne izvrši vrednovanje rada nastavnika u skladu sa članom 130. stav (1) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz prethodnog stava kaznit će se i odgovorno lice u srednjoj školi novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.

Član 171

(Novčane kazne za roditelje)

Novčanom kaznom od 100 do 500 KM, kaznit će se roditelj koji ne izvrši obaveze definisane članom 109. stavom (8). i (9) ovog zakona.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 172

(Usklađivanje propisa i akata sa odredbama ovog zakona)

(1) Ministarstvo će donijeti slijedeće propise, odnosno njihove izmjene i dopune, i to o:

a) postupku utvrđivanja uslova, sadržaju i načinu vođenja Registra srednjih škola u skladu sa članovima 19. stav (9) i 20. stav (1) ovog zakona;

b) osnivanju i radu eksperimentalnih škola u skladu sa članom 47. stav (3) ovog zakona;

c) sadržaju i obliku učeničke knjižice, svjedodžbe, odnosno diplome i posebne diplome i načinu vođenja dokumentacije i evidencije u srednjoj školi u skladu sa članovima 86. stav (3), 103. stav (3) i 105. stav (4) ovog zakona;

d) postupku odobravanja promjene započetog obrazovanja redovnim učenicima u skladu sa članom 92. stav (2) ovog zakona;

e) praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika koji se obrazuju po modularnoj metodologiji u skladu sa članom 93. stav (5) ovog zakona;

f) kriterijima o načinu bodovanja kandidata prilikom zasnivanja radnog odnosa nastavnika, stručnih saradnika i ostalih radnika u srednjim školama i domovima učenika na području Zeničko-dobojskog kantona u skladu sa članom 116. stav (11) ovog zakona;

g) polaganju stručnog ispita i kontinuiranom stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u srednjoj školi u skladu sa članom 128. stav (2) ovog zakona;

h) postupku vrednovanja rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, sticanju zvanja na osnovu vrednovanja i vođenja dokumentacije o njihovom radu u skladu sa članom 130. stav (3) ovog zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stava (1) ovog člana, primjenjivat će se dosadašnji propisi.

Član 173

(Usklađivanje ostalih podzakonskih akata sa odredbama ovog zakona)

(1) Srednje škole su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnost i akta u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

(2) Ministarstvo će sukscesivno u skladu sa potrebama primjene donositi planirane podzakonske akte, i to:

a) Nastavni i planovi i programi za srednju školu u skladu sa članom 9. stav (4) ovog zakona;

b) Pravilnik o dopunskom obrazovanju i stručnom usavršavanju u skladu sa članom 10. stav (2) ovog zakona;

c) Pedagoške standarde za srednju školu sa članom 15. stav (3) ovog zakona;

d) Normative školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za srednje škole u skladu sa članom 15. stav (3) ovog zakona;

e) Pravilnik o upisu u Registar srednjih škola i domova učenika u skladu sa članom 20. stav (1) ovog zakona;

f) Pravilnik o utvrđivanu uslova za izvođenje praktične nastave izvan škole u skladu sa članom 38. stav (2) ovog zakona;

g) Pravilnik o organizaciji i izvođenju ekskurzija, logorovanja i jednodnevnih izleta u srednjoj školi u skladu sa članom 46. stav (2) ovog zakona;

h) Pravilnik za obavljanje pedagoško-metodičke prakse u srednjoj školi u skladu sa članom 48. stav (3) ovog zakona;

i) Pravilnik o inkluzivnom obrazovanju učenika sa posebnim obrazovnim potrebama u skladu sa članom 50. stav (2) ovog zakona;

j) Pravilnik o izvođenju ferijalne prakse u tehničkim i srodnim školama i stručnim školama u skladu sa članovima 61. stav (2) i 70. stav (2) ovog zakona.

k) Pravilnik o upisu učenika u srednju školu u skladu sa članovima: 53. stav (3), 56. stav (8), 59. stav (3), 66. stav (2), 73. stav (2), 76. stav (3) i 80. stav (6) ovog zakona;

l) Pravilnik o sadržaju i načinu polaganja mature i završnih ispita u srednjim školama u skladu sa članovima: 54. stav (3), 57. stav (5), 63. stav (4), 67. stav (4), 73. stav (4) i 77. stav (2) ovog zakona;

m) Pravilnik o nostrifikaciji i ekvivalentnom prevođenju svjedodžbi i diploma srednjih škola u skladu sa članom 84. stav (2) ovog zakona;

n) Pravilnik o troškovima stranih državljanja u srednjoj školi u skladu sa članom 85. stav (3) ovog zakona;

o) Pravilnik o organizovanju i izvođenju nastave za učenike koji ne pohađaju nastavu zbog težeg oboljenja u skladu sa članom 87. stav (4) ovog zakona;

p) Pravilnik o promjeni započetog obrazovanja učenika srednjih škola u skladu sa članom 92. stav (2) ovog zakona;

r) Pravilnik o izboru učenika generacije srednjih škola u skladu sa članom 96. stav (6) ovog zakona;

s) Pravilnik o organizaciji, načinu, vremenu i uslovima polaganja ispita u srednjoj školi u skladu sa članom 104. stav (7) ovog zakona;

t) Pravilnik o izricanju odgojno-disciplinskih mjera u skladu sa članom 106. stav (4) ovog zakona;

u) Pravilnik o postupku utvrđivanja povreda radne dužnosti zaposlenih u srednjoj školi u skladu sa članom 121. stav (6) ovog zakona;

v) Pravilnik o pedagoško-stručnom nadzoru u srednjoj školi u skladu sa članom 133. stav (6) ovog zakona;

z) Pravilnik o formiranju i radu školskih odbora u skladu sa članom 138. stav (6) ovog zakona;

aa) Pravilnik o izboru, imenovanju i razrješenju direktora srednje škole u skladu sa članom 140. stav 3. ovog zakona;

ab) Pravilnik o imenovanju i razrješenju direktora srednje škole u skladu sa članovima 141. stav (13) i 145. stav (9) ovog zakona;

ac) Program odgojno-obrazovnog rada domova učenika u skladu sa članom 155. stav (2) ovog zakona;

ad) Pravilnik o radu domova učenika u skladu sa članom 157. stav (3) ovog zakona.

(3) Do donošenja novih podzakonskih akata iz stava (2), ovog člana, primjenjivat će se propisi koji su bili na snazi u vrijeme donošenja.

Član 174

(Zatečeno stanje)

(1) Nastavnici muzičke kulture, likovne kulture i tjelesnog i zdravstvenog odgoja koji su završili odgovarajuću srednju školu, položili pedagoško-didaktičko-metodi- čku grupu predmeta, imaju više od 25 godina staža i imaju položen stručni ispit, mogu izvoditi nastavu svog predmeta u toj školi.

(2) Nastavnici iz stava 1., ovog člana koji imaju manje radnog staža od 35 odnosno 25 godina radnog staža, mogu nastaviti rad u toj školi u periodu ne dužem od šest godina, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Tekući mandati direktora škola smatraju se ograničenim u skladu sa članom 141., stav (7), ovog zakona.

(4) Nastavnici sa završenom VŠS kojima je Nastavni plan i program omogućio rad u nastavi, a koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona zatečeni u nastavi u srednjoj školi, mogu i dalje obavljati poslove na kojima se nalaze u smislu nesmetanog izvođenja nastavnog procesa.

Član 175

(Nadzor nad provođenjem zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje, vrši Ministarstvo.

Član 176

(Prestanak važenja prethodnog zakona)

Stupanjem na snagu ovog Zakona, prestaje da važi Zakon o srednjoj školi, ("Službene novine Zeničko- dobojskog kantona", broj: 5/04, 20/07,19/09, 9/11 i 4/14).

Član 177

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana, od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".